

Visrechthebbenden Rijn en IJssel

Visplan Rijn en IJssel

Deel 1, algemene uitwerking

Juni 2018

Statuspagina

Titel	Visplan Rijn en IJssel; Deel 1, algemene uitwerking
Samenstelling	Hengelsport Federatie Midden Nederland en Sportvisserij Oost Nederland in opdracht van de visrechthebbende partijen binnen de VBC Rijn en IJssel
E-mail	F.Bosman@hfmiddennederland.nl
Homepage	http://rijnenijssel.visstandbeheercommissie.nl
Projectbegeleiding en tussentijdse beoordeling	Werkgroep Visplan Rijn en IJssel: <ul style="list-style-type: none">• F. Bosman (Hengelsport Federatie Midden Nederland)• E. Piek (Sportvisserij Oost Nederland)• R. van Aalderen (Sportvisserij Nederland)• P. van Heteren (Waterschap Rijn en IJssel)• W. Akkerman (Waterschap Rijn en IJssel)• M. de Vos (Waterschap Rijn en IJssel)

Bibliografische referentie:

Hengelsport Federatie Midden Nederland en Sportvisserij Oost Nederland, 2018. Visplan Rijn en IJssel; Deel 1 algemene uitwerking. Opgesteld in opdracht van de visrechthebbende partijen binnen de VBC Rijn en IJssel te Doetinchem.

© **Hengelsport Federatie Midden Nederland (Westervoort) en Sportvisserij Oost Nederland (Raalte)**

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de copyrighthouder.

Vastgesteld door de visrechthebbenden tijdens de VBC-vergadering

Hengelsport Federatie Midden Nederland

Sportvisserij Oost Nederland

Datum: 20 juni 2018

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
2	Huidige situatie gebied en beleid	7
	2.1 Gebiedsbeschrijving en begrenzing	7
	2.2 Beleid en beheer visstand, visserij en watersystemen	8
	2.2.1 Europees.....	8
	2.2.2 Nationaal	13
	2.2.3 Regionaal	14
	2.2.4 Sportvisserij	14
3	Huidige situatie visserij, visserijbeheer en visstand	16
	3.1 Visrechten en visserijgebruik.....	16
	3.1.1 Visrechten	16
	3.1.2 Visserijgebruik	18
	3.1.3 Economische waarde hengelsport.....	24
	3.2 Visstand en viswatertype.....	25
	3.3 Visuitzettingen	28
	3.4 Visonttrekking.....	30
	3.5 Vismortaliteit	30
	3.6 Visserijkundig onderzoek, monitoring en vangstregistratie ...	32
	3.6.1 Monitoring en onderzoek	32
	3.6.2 Hengelvangstregistratie	33
	3.7 Regelgeving	34
	3.8 Controle en handhaving.....	34
	3.9 Bereikbaarheid en bevisbaarheid	36
4	Wensen en maatregelen sportvisserij.....	38
	4.1 Visrechten en sportvisserijgebruik	38
	4.2 Visstand en viswatertype.....	39
	4.3 Visuitzettingen	40
	4.4 Visonttrekking.....	42
	4.5 Vismortaliteit	42
	4.6 Visserijkundig onderzoek, monitoring en vangstregistratie ...	43
	4.7 Regelgeving sportvisserij.....	44
	4.8 Controle en handhaving.....	44
	4.9 Bereikbaarheid en bevisbaarheid	45
5	Uitvoeringsprogramma en toetsing voorgenomen maatregelen.....	47
	5.1 Uitvoeringsprogramma	47
	5.2 Toelichting op de toetsing	50
	5.2.1 Maatregel 3: Uitbreiding nachtvissen.	50
	5.2.2 Maatregel 8: Projectmatige visuitzet.	50
	5.2.3 Maatregel 9: Visuitzet in afgesloten wateren	50
	5.2.4 Maatregel 12: project "Sportvisserij op de kaart".	51
6	Communicatie, evaluatie en bijstelling visplan.....	52
	6.1 Communicatie	52
	6.2 Evaluatie en bijstelling visplan.....	52
7	Bijlagen.....	53

Foto: www.blikonderwater.nl

1 Inleiding

In lijn met het Rijksbeleid voor de binnenvisserij (Ministerie van LNV, 2009) geeft de Vistandbeheercommissie (VBC) Rijn en IJssel vorm aan een planmatig visstand- en visserijbeheer (zie de voetnoten bij paragraaf 2.2.2). Noodzakelijk hiervoor is het opstellen van een visplan.

In het visplan wordt beschreven hoe de sportvisserij in het beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel wordt uitgevoerd, en hoe de visrechthebbende hengelsportorganisaties de sportvisserij reguleren. Daarnaast is ook beschreven welke wensen er bij de sportvisserij leven om de sportvisserij te optimaliseren. Vanuit de wensen zijn ook concrete maatregelen geformuleerd, die de sportvisserij voornemens is om uit te voeren.

Het visplan is geheel anders van opzet en inhoud dan de eerder door de sportvisserij opgestelde Visstandbeheerplannen voor de Oude IJssel, de Berkel, de Boven Slinge en Groenlose Slinge. Het visplan beperkt zich namelijk tot die zaken die tot de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de visrechthebbenden behoren.

Voorliggend visplan is opgesteld door de visrechthebbende hengelsport federaties na raadpleging van de aangesloten hengelsportverenigingen. Dit visplan is ter toetsing aangeboden aan het Waterschap Rijn en IJssel. Het waterschap toetst of de voorgenomen maatregelen (hoofdstuk 4) die in het visplan beschreven staan niet strijdig zijn met het beleid van het Waterschap in zijn algemeenheid en meer in het bijzonder aan de doelstellingen die het waterschap vanwege de Europese Kaderrichtlijn Water voor de waterlichamen heeft vastgesteld in het Waterbeheersplan. Ook wordt getoetst op eventuele strijdigheid met het Visbeleid (Waterschap Rijn en IJssel, 2010b). Indien geen strijdigheden worden aangetroffen, kunnen de visrechthebbenden de beschreven activiteiten continueren en de voorgenomen maatregelen verder uitwerken en voorbereiden na overleg met en afstemming binnen de VBC. Uiteraard geldt daarbij voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering, aanvullende toestemming of vergunning van het waterschap noodzakelijk is.

Dit visplan heeft uitsluitend betrekking op KRW-waterlichamen waar visserijactiviteiten plaatsvinden. Het visserijbeheer van de overige wateren binnen het beheergebied van het waterschap wordt besproken in de VBC Rijn en IJssel, daarbij worden waar mogelijk de uitgangspunten van dit visplan gevolgd. De wateren in de bebouwde kom krijgen speciale aandacht vanuit het in 2016 gestarte project "Sportvisserij op de kaart". Samen met verenigingen is in kaart gebracht wat de wensen zijn in niet KRW-waterlichamen die voornamelijk in de bebouwde kom liggen. Voor dit project wordt een apart rapport opgesteld met uitleg over het project, de uitgangspunten en gewenste maatregelen die de hengelsport wil realiseren. Ook deze wensen moeten getoetst worden of krijgen

goedkeuring na het aanvragen van een watervergunning. Voor enkele grote plassen (Hambroek, Slingeplas, Hilgelo, Nevelhorst en Stroombroek) in eigendom en beheer van Leisurelands, zijn afzonderlijke visplannen opgesteld.

Dit visplan is een groeidocument, dat in de komende jaren verder kan worden aangevuld en geconcretiseerd. Vanwege de leesbaarheid bestaat het visplan uit twee delen. In 'Visplan Rijn en IJssel; deel 1, algemene uitwerking' wordt de algemene situatie beschreven en wordt een onderbouwing gegeven van voorgenomen maatregelen. In 'Visplan Rijn en IJssel; deel 2, gebiedsgerichte uitwerking' wordt de visserijsituatie per waterlichaam beknopt weergegeven in factsheets. Op de factsheets staan ook de voor het betreffende waterlichaam gewenste maatregelen beschreven.

De rol van de Visstandbeheercommissie

Hoewel het visplan is opgesteld door de visrechthebbende hengelsportorganisaties, speelt de VBC Rijn en IJssel een belangrijke rol bij de totstandkoming en uitvoering van het visplan. De VBC is het overlegplatform rond visstand- en visserijbeheer. Het waterschap en de sportvisserij stemmen binnen de VBC de activiteiten die de visstand en de visserij raken op elkaar af. Ook het visplan is meerdere malen in de VBC of in een VBC-werkgroep besproken, waarbij het waterschap belangrijke input heeft geleverd voor het visplan.

Het visplan vormt voor de VBC Rijn en IJssel het uitgangspunt voor het afstemmen van het visserijbeheer, daarnaast zal hoofdstuk 5 van dit visplan gebruikt worden voor het vormgeven van de jaaragenda van de VBC.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en het beleid dat betrekking heeft op visstandbeheer en visserij. Hoofdstuk 3 behandelt de huidige situatie van de sportvisserij, het visserijbeheer en de visstand in algemene termen.

De gewenste situatie en voorgenomen maatregelen voor de visstand en visserij worden in algemene termen in hoofdstuk 4 beschreven.

In hoofdstuk 5 zijn de voorgenomen maatregelen verwerkt in een werkprogramma, waarin ook de prioritering en toetsing van de maatregelen is opgenomen. En tot slot is in hoofdstuk 6 beschreven hoe gecommuniceerd wordt over het visplan en hoe het visplan geëvalueerd en bijgesteld wordt. Het visplan wordt besloten met bijlagen.

2 Huidige situatie gebied en beleid

2.1 Gebiedsbeschrijving en begrenzing

Dit visplan heeft betrekking op de KRW-waterlichamen in het beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel. In figuur 2.1 is het beheergebied weergegeven met de daarin gelegen waterlichamen.

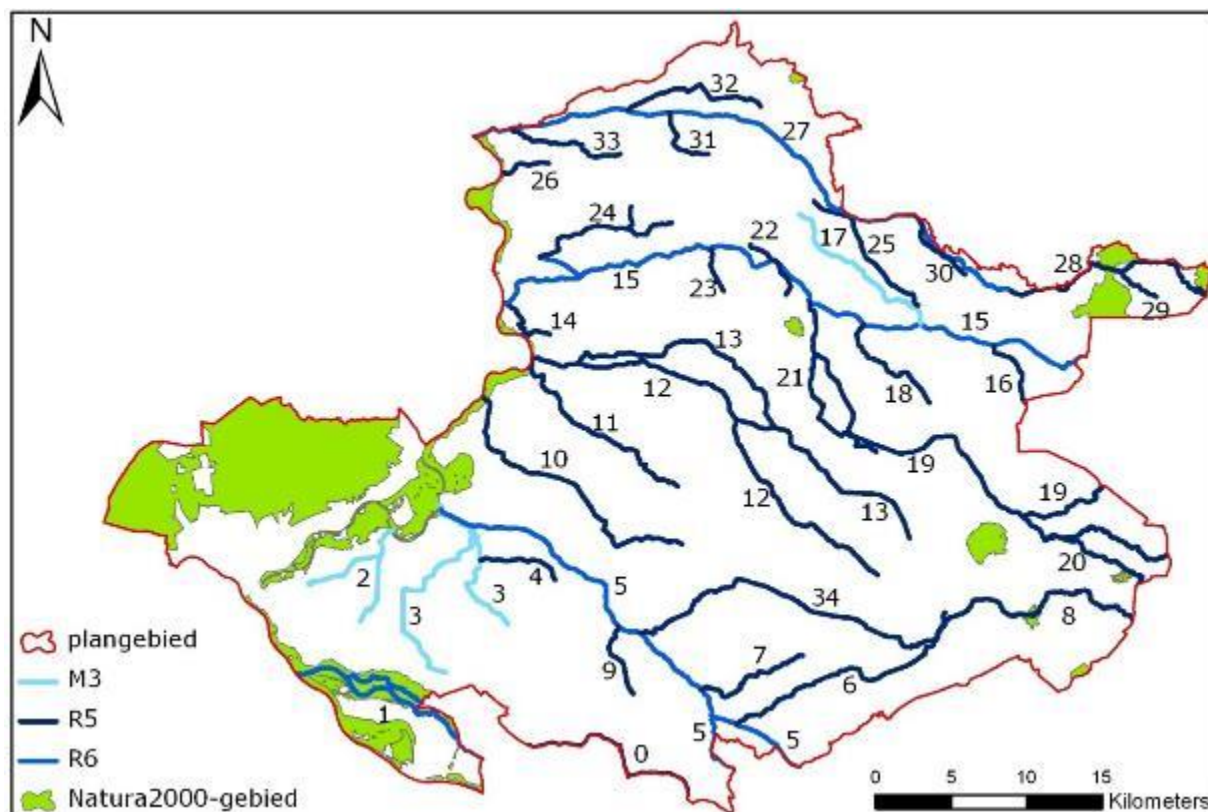
De waterlichamen behoren toe aan vijf stroomgebieden binnen het plangebied:

- Schipbeek
- Baakse Beek
- Berkel
- Liemers
- Oude IJssel

Alle waterlichamen zijn stromende wateren, die door menselijke invloed sterk zijn veranderd. Ze zijn alle gekanaliseerd en verstuwd. De wateren staan direct of indirect in verbinding met de IJssel. In dit visplan worden uitsluitend de waterlichamen behandeld die een sportvisserijfunctie hebben (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1 KRW-waterlichamen in het beheergebied, geel gearceerd de wateren die geen sportvisserijfunctie hebben en die in dit visplan niet behandeld worden.

Nr.	Naam	KRW-type	Nr.	naam	KRW-type
0	Grenskanaal	R5	18	Leerinkbeek	R5
1	Oude Rijn	M3	19	Groenlose Slinge	R5
2	Wijde Wetering & Zevenaarsche Wetering	M3	20	Ratumse Beek & Willinkbeek	R5
3	Didamsche Leigraaf	M3	21	Meibeek & Nieuwe Waterleiding	R5
4	Wehlsche Beek	R5	22	Grote Waterleiding	M1a
5	Oude IJssel	R6	23	Barchemse Veengoot	M1a
6	Keizersbeek	R5	24	Eefse Beek	R5
7	Bergerslagbeek	R5	25	Zuidelijk Afwateringskanaal & Koningsbeek	M1a
8	Boven Slinge	R5	26	Dommerbeek	R5
9	Waalsche Water	R5	27	Schipbeek	R6
10	Grote Beek	R5	28	Buurserbeek	R5
11	Oosterwijkse Vloed	R5	29	Zoddebeek	R5
12	Veengoot	M1a	30	Elsbeek	R5
13	Baakse Beek	R5	31	Dortherbeek-Oost	M1a
14	Vierakkersche Laak	R5	32	Oude Schipbeek & Groteboerswetering	R5
15	Berkel	R6	33	Dortherbeek	M1a
16	Ramsbeek	R5	34	Bielheimerbeek	R5
17	Bolksbeek	M3			

Figuur 2.1 Overzichtskartaal KRW-waterlichamen in het plangebied. De nummers verwijzen naar tabel 2.1.

2.2 **Beleid en beheer visstand, visserij en watersystemen**

2.2.1 **Europees**

Het relevante Europese beleidskader voor dit visplan wordt gevormd door de Kaderrichtlijn Water (KRW), Natura2000 en de Europese Aalverordening.

Kaderrichtlijn Water

Doel van de Europese Kaderrichtlijn Water is om de waterlichamen in de betreffende stroomgebieden in 2021 in een goede ecologische en chemische toestand te krijgen en/of te houden. Er is hierbij uitstel mogelijk van 1 x 6 jaar, dus de eindtermijn is 2027. Om in 2021 de waterlichamen in een goede staat te krijgen of te houden zijn maatregelenpakketten samengesteld. Het betreft vooral inrichtingsmaatregelen. Maatregelen voor verbetering van de chemische kwaliteit moeten veelal op landelijk of Europees niveau worden genomen (bijvoorbeeld stikstofbeleid).

KRW-doelen

De waterlichamen die in dit visplan aan de orde komen worden getypeerd als M3 (gebufferde regionale kanalen), M1a (gebufferde sloten), R5 (langzaam stromende middenloop/benedenloop op zand) of R6 (langzaam stromend riviertje op zand/klei). De meeste wateren worden verder getypeerd als een sterk veranderd of kunstmatig water. Dit betekent dat door onomkeerbare menselijke ingrepen het niet mogelijk is om de natuurlijke toestand te bereiken.

De huidige kwaliteit van het waterlichaam wordt uitgedrukt in een score ten opzichte van de natuurlijke toestand of de referentie. Deze referentie geeft aan hoe het waterlichaam er uit zou zien zonder menselijke verstoring. De score van de huidige ecologische kwaliteit wordt de ecologische kwaliteitsratio (EKR) genoemd, de EKR ligt tussen nul en één, waarbij de score één staat voor de referentiesituatie. De KRW-doelstelling voor het waterlichaam wordt ook uitgedrukt in een EKR. Deze doelstelling wordt het goed ecologisch potentieel (GEP) genoemd. Voor het GEP en een beschrijving van de huidige situatie van de wateren in het plangebied wordt verwezen naar de factsheets uit de Actualisatie Omgevingsvisie van de Provincie Gelderland.

Biologische kwaliteitselementen KRW

Om te beoordelen wat de ecologische kwaliteit van een waterlichaam is, is voor ieder KRW-watertype een maatlat opgesteld (STOWA, 2012). Deze maatlat bestaat uit een aantal kwaliteitselementen. Per element is de goede ecologische toestand vastgesteld (GET=de referentiesituatie). Van deze GET is vervolgens een GEP afgeleid, wat het doel zal zijn voor de komende jaren. De visstand is een van de kwaliteitselementen op de maatlat.

De maatlaten voor de visstand voor het type R5 en R6 zijn opgebouwd uit twee deelmaatlaten: Deelmaatlat soortensamenstelling en deelmaatlat abundantie. De maatlat vis voor het type M3 bestaat alleen uit parameters die de abundantie van kenmerkende en algemene soorten beschrijven.

R5

Deelmaatlat soortensamenstelling

De deelmaat soortensamenstelling in R5 is gebaseerd op het aandeel rheofiele soorten. Bij een aandeel van 10% of minder is de EKR 0 en bij een aandeel van 60% of meer is de EKR 1,0. Tussen deze onder en bovengrens is het verloop lineair.

Deelmaatlat abundantie

Onderstaande tabel geeft per groep een overzicht van de verdeling van de scores over de aantalspercentages. De score verloopt binnen de klassen lineair en de aantalsaandelen voorbij de buitengrens van de klasse 'zeer goed' krijgen score 1.

Tabel 2.2 Deelmaatlat visabundantie (aantalspercentage) type R5

DEELMAATLAT ABUNDANTIE VIS VOOR WATERTYPE R5

	Zeer goed	Goed	Matig	Ontoereikend	Slecht
Migratie regionaal/zee	50-90	40-50	30-40	20-30	5-20
Habitat gevoelig	95-100	90-95	60-90	20-60	0-20

Bron: Molen, D.T. van der et.al., 2012. Referenties en maatlaten voor natuurlijke watertypen voor de kaderrichtlijn water 2015-2021. STOWA, Amersfoort.

R6

Deelmaatlat soortensamenstelling

De deelmaat soortensamenstelling in R6 is gebaseerd op het aandeel rheofiele soorten. Bij een aandeel van 10% of minder is de EKR 0 en bij een aandeel van 50% of meer is de EKR 1,0. Tussen deze onder en bovengrens is het verloop lineair.

Deelmaatlat abundantie

Onderstaande tabel geeft per groep een overzicht van de verdeling van de scores over de aantalspercentages. De score verloopt binnen de klassen lineair en de aantalsaandelen voorbij buitengrens van de klasse 'zeer goed' krijgen score 1.

Tabel 2.3 Deelmaatlat visabundantie (aantalspercentage) type R6

DEELMAATLAT ABUNDANTIE VIS VOOR WATERTYPE R6

	Zeer goed	Goed	Matig	Ontoereikend	Slecht
Migratie regionaal/zee	70-90	50-70	30-50	20-30	5-20
Habitat gevoelig	95-100	90-95	60-90	20-60	0-20

Bron: Molen, D.T. van der et.al., 2012. Referenties en maatlaten voor natuurlijke watertypen voor de kaderrichtlijn water 2015-2021. STOWA, Amersfoort.

M3

Bij 2 soorten of minder de score 0 gebruiken. Bij 7 of meer soorten de score 1 gebruiken. De totaalbeoordeling wordt bepaald door een middeling van de deelmaatlat scores.

Tabel 2.4 Maatlat visabundantie en soortensamenstelling type M3

KLASSENGRENZEN VAN DE DEELMAATLATTEN VOOR VIS

	MEP	GEP	Matig	Ontoereikend	Slecht
Aandeel brasem + karper (%)	≤ 30	45	45-65	65-85	> 85
Aandeel plantminnende vis (%)	≥ 45	30	15-30	5-15	< 5
Aantal soorten plantenminnende en migrerende vissen	≥ 7	5	4-5	3-4	2-3

Bron: Evers, C., R.A.E. Knobens & F.C.J. van Herpen, 2012. Omschrijving mep en maatlaten voor sloten en kanalen voor de kaderrichtlijn water 2015-2021. STOWA, Amersfoort.

M1a

Bij 2 soorten of minder de score 0 gebruiken. Bij 7 of meer soorten de score 1 gebruiken. De totaalbeoordeling wordt bepaald door een middeling van de drie deelmaatlatcores.

Tabel 2.5 Maatlat visabundantie en soortensamenstelling type M1

	MEP	GEP	Matig	Ontoereikend	Slecht
Aandeel brasem + karper (%)	≤ 10	25	25-50	50-75	> 75
Aandeel plantminnende vis (%)	≥ 80	50	25-50	10-25	< 10
Aantal soorten plantenminnende en migrerende vissen	≥ 7	5	4-5	3-4	2-3

Bron: Evers, C., R.A.E. Knoben & F.C.J. van Herpen, 2012. Omschrijving mep en maatlatten voor sloten en kanalen voor de kaderrichtlijn water 2015-2021. STOWA, Amersfoort.

Maatregelen die genomen worden om de KRW-doelen te behalen zijn globaal beschreven in het Waterbeheerplan 2016-2021 (Waterschap Rijn en IJssel, 2015). De doelen en de huidige score op de maatlat vis voor de verschillende waterlichamen zijn weergegeven op de factsheets in het Visplan deel 2.

Natura2000

Natura2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Via Natura2000 wordt uitvoering gegeven aan de gebiedsbescherming die vereist is vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. In het plangebied liggen 11 Natura2000-gebieden. In drie van deze gebieden liggen voor de sportvisserij relevante wateren. Dit betreft *Buurserzand en Haaksbergerveen* (nr. 53) waar de Buurserbeek doorheen stroomt, *Bekendelle* (nr. 63) waar de Boven Slinge doorheen stroomt en de *Gelderse Poort* (nr. 67) waar de Oude Rijn in ligt. De doelstellingen en de aanwijzingsbesluiten zijn te vinden via www.natura2000.nl. Voor activiteiten die in Natura2000-gebieden plaatsvinden dient te worden aangetoond dat die geen significant effect hebben op de natuurdoelstellingen van het gebied. Het bestaande sportvisserijgebruik dient bij voorkeur te worden opgenomen in het beheerplan dat voor ieder Natura2000-gebied moet worden opgesteld. Voor de genoemde gebieden is nog geen beheerplan beschikbaar. Het effect van sportvisserijactiviteiten op de gebieden zal beperkt zijn, omdat er weinig gevestigd wordt.

Europese aalverordening

De Europese Aalverordening (Europese Unie, 2007) voorziet in de bescherming en herstel van de aalstand. De aalpopulatie is sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw zeer sterk afgenomen, zo sterk zelfs dat het voortbestaan van de soort in gevaar is. De aalverordening verplicht de lidstaten om het aalbeheer in een beheerplan uit te werken. Het beheer moet gericht zijn op het realiseren van een uittrek van paairijpe aal (schieraal) ter grootte van 40% van de uittrek zoals die zou zijn zonder menselijke invloed. In het Nederlandse Beheerplan (Ministerie van LNV, 2009-b) zijn een aantal maatregelen opgenomen. De voor dit visplan relevante maatregelen zijn:

- Tegengaan van schieraalsterfte door gemalen en waterkrachtcentrales en het bevorderen van vrije migratie door de aanleg van vispassages. Dit is opgenomen in de KRW-maatregelen.
- Meeneemverbod van gevangen aal door sportvissers; gevangen aal moet door sportvissers levend worden teruggezet.

Figuur 2.2 De aal is in gevaar, door verschillende oorzaken is het aalbestand zeer sterk afgenomen. (aal afkomstig uit de Gracht van Groenlo)

2.2.2 Nationaal

Binnenvisserijbeleid

Het kader voor de visserij op de binnenwateren is de Visserijwet van 1963. Hierin zijn de bevoegdheden van de visrechthebbenden beschreven. De rijksoverheid hanteert voor de binnenvisserij het beleid (Ministerie van LNV, 2009) dat de visserij moet passen bij de doelen die de waterbeheerder stelt op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Hoe dat precies juridisch ingevuld gaat worden is nog altijd niet duidelijk. Feit is wel dat het visplan zoals dat er nu ligt een prima beschrijving geeft van de visserijactiviteiten en dat het waterschap daardoor de visserijactiviteiten kan toetsen aan verenigbaarheid met de KRW-doelen.

Op termijn is er aan visserijwetswijziging gepland waarin de waterbeheerders een zwaardere rol krijgen m.b.t. toetsing van visuitzet e.d. Hierin worden waarschijnlijk ook de "Richtlijnen Uitzet Karper" opgenomen als leidraad voor de uitzet van karper.

De visplannen en afspraken die hierin worden gemaakt kunnen helpen om de beoordeling van het uitzetten van vis verder vorm te geven.

Beleid water en visstandbeheer

In de *Adviesnota beleid water- en visstandbeheer* van de Unie van Waterschappen, Sportvisserij Nederland en de Combinatie van Beroepsvissers (2006) wordt de verhouding beschreven tussen de waterbeheerder en de visrechthebbende.

De waterbeheerder is verantwoordelijk voor het visstandbeheer¹, omdat deze verantwoordelijk is voor het leefmilieu van de vissen en voor een ecologisch gezond watersysteem. De visrechthebbende is verantwoordelijk voor het visserijbeheer², omdat deze bevoegdheid in de Visserijwet aan hem wordt toegekend. De waterbeheerder beïnvloedt dus de mogelijkheden van de visrechthebbenden, terwijl de visrechthebbenden invloed hebben op de samenstelling van de visstand, waarvoor de waterbeheerder verantwoording draagt.

¹ Visstandbeheer omvat de planmatige voorbereiding en uitvoering van maatregelen bedoeld om een bepaalde visstand te bereiken in een omschreven watersysteem. Deze maatregelen zijn onder meer gericht op het beheer van de leefomgeving van vissen. Visserijmaatregelen zoals het onttrekken en uitzetten van vissen maken deel uit van het visstandbeheer.

² Visserijbeheer omvat de planmatige voorbereiding van maatregelen bedoeld om de beroepsmatige en de recreatieve visserij optimaal in te richten. Het gaat om het onttrekken en uitzetten van vis en het stellen van regels daarvoor. Onder visserijbeheer vallen ook maatregelen rond de toegankelijkheid en de bevisbaarheid van het water. Het gevoerde visserijbeheer heeft invloed op de visstand en ook op het watersysteem.

2.2.3 Regionaal

Visbeleid Rijn en IJssel

Het Waterschap Rijn en IJssel heeft in 2010 het visbeleid vastgesteld. Hierin is de visie van het waterschap op de visstand en de visserij uitgewerkt. Zaken die hierin onder andere aan de orde komen zijn het visvriendelijk beheer van watergangen, openstelling van oevers voor sportvissers, wedstrijdvisserij, nachtvissen en visuitzet. Het visbeleid geldt als toetsingskader voor dit visplan.

Keur Waterschap Rijn en IJssel

Het waterschap stelt regels vast in de keur. Met die regels beschermt het waterschap de waterstaatswerken (zoals dijken en watergangen) en waterstanden. In de keur staan regels over het onderhoud van de waterstaatswerken. Daarnaast staan er verboden in op bepaalde handelingen. De verboden in de keur zijn nodig om de waterstaatswerken te beschermen en te onderhouden. Het waterschap kan in specifieke gevallen een vergunning verlenen zodat de handeling toch is toegestaan.

2.2.4 Sportvisserij

Visstandbeheerplannen

Door de sportvisserij zijn in het verleden meerdere visstandbeheerplannen (VBP's) opgesteld. Deze VBP's beschrijven per waterloop de actuele situatie en de gewenste situatie van de visstand en de visserij. Er worden concrete maatregelen ten behoeve van de visstand en de visserij geformuleerd. Het betreft de VBP's voor de Boven Slinge (Quak, 1997-a), Groenlose Slinge (Quak, 1997-b), Berkel (Bosman en Quak, 1999-a) en Oude IJssel (Bosman en Quak, 1999-b). In al deze beheerplannen zijn maatregelen en aanbevelingen geformuleerd, deze zijn in elk van de plannen gelijk. De VBP's zijn in 2008 geëvalueerd door de Hengelsport Federatie Midden Nederland (Bosman, 2008). Uit de evaluatie blijkt dat veel maatregelen niet zijn uitgevoerd. In Bijlage II is een overzicht opgenomen van de voorgestelde maatregelen en de huidige status. De federatie is van plan tijdens de looptijd van dit visplan deze maatregelen opnieuw te beoordelen en na te gaan welke maatregelen nog mogelijk zijn binnen de kaders van onder andere de KRW. Het voornemen is dit vervolgens te agenderen in de VBC en de maatregelen samen met het waterschap ten uitvoer te brengen.

Beleid sportvisserij

De sportvisserij heeft enkele standpunten die de thema's in dit visplan raken (o.a. Naar Buiten! Beleidsplan Sportvisserij Nederland 2016-2020). Deze standpunten zijn verwerkt in de streefbeelden (hoofdstuk 4). Het gaat om de volgende standpunten:

- Participatie van de sportvisserij bij de uitwerking van diverse KRW-doelen in maatregelen.
- Herstel en bevordering van vismigratiemogelijkheden.
- Tegengaan van symptoombestrijding als Actief Biologisch Beheer

(ABB) en beheervisserijen.

- Inzetten op beëindiging negatieve effecten van waterkrachtcentrales op de visstand
- In standhouden bereikbaarheid en bevisbaarheid voor sportvissers bij aanleg van natuurvriendelijke oevers.
- Onderzoek naar veranderende visstanden uitvoeren of initiëren
- Ecologisch beheer en onderhoud zijn positief voor de visfauna, mits: er voldoende schuilgelegenheid blijft voor vis in de wintermaanden; het niet leidt tot een versterkte zuurstofdynamiek; belangrijke hengelsportgebieden voldoende open blijven voor sportvissers.
- Een natuurlijk waterpeil is het beste voor de visstand. Een hoog peil in winter en voorjaar zorgt voor paaigebied en voedsel. De wateren moeten tevens voldoende diepte hebben voor vis om te kunnen overwinteren en overzomereren.

Hengelsport Federatie Midden Nederland en Sportvisserij Oost Nederland volgen het beleid van Sportvisserij Nederland en voeren dit uit met regionale nuances. Beide federaties werken met jaarplannen welke zijn afgeleid van het landelijk beleid en actuele thema's.

Belangrijke speerpunten in het beleid zijn:

- Uitbreiding goed bevisbare visvijvers (voor jeugd) in stedelijk gebied
- Realiseren van karpervijvers met hoge dichtheden vis ter compensatie van teruglopende vangsten in "natuurlijke wateren"
- Uitbreiden aantal vislessen en activeren jeugdbeleid verenigingen
- Vitaliseren hengelsportverenigingen
- Projectmatige uitzet van karper
- Aanleg van openbare trailerhellingen stimuleren, met name langs de grote wateren
- Verder ontwikkelen en testen van maatregelen tegen overmatige plantengroei
- Pilots uitvoeren met uitzet van graskarper t.b.v. waterplantenbeheer in afgesloten wateren
- Herintroductie van Kopvoorn en/of Serpeling
- Gebiedsbrede controle d.m.v. controleurs en boa's
- Opstarten gezamenlijke projecten met WRIJ op gebied van water- en visstandbeheer
- Participatie van de sportvisserij bij de uitwerking van diverse KRW-doelen in maatregelen.
- Behoud en ontwikkeling van bestaande wedstrijdparcoursen
- Uitvoering geven aan het landelijke wedstrijdbeleid (Beleidsplan wedstrijden 2016-2020, Sportvisserij Nederland)
- Met verenigingen planmatig beheer realiseren voor stedelijke wateren middels het project "Sportvisserij op de kaart".

3 Huidige situatie visserij, visserijbeheer en visstand

3.1 Visrechten en visserijgebruik

3.1.1 Visrechten

De volledige visrechten van de wateren in eigendom van Waterschap Rijn en IJssel worden verhuurd aan twee koepelorganisaties: de Hengelsport Federatie Midden Nederland en Sportvisserij Oost Nederland. Uitzondering hierop zijn de stedelijke wateren, die voor een groot deel in eigendom zijn overgegaan van gemeente naar waterschap. Het waterschap is hierdoor tevens verhuurder van visrecht aan lokale hengelsportverenigingen geworden. Momenteel is van de volgende verenigingen bekend dat zij visrecht huren van het waterschap:

- HSV Het Baarsje Gendringen (Kluunpand)
- HSV Ons Eiland Rijnwaarden Lobith/Tolkamer (Erdwalvijver, Skippymeer, vijver Sportlaan)
- HSV De Brasem Ulft (stadswateren Ulft)
- HSV De Alver Westervoort (kolk Pals, openlucht zwembad, singels)
- HSV Ons Belang Zutphen (stadswateren Zutphen)
- HSV De Graskarper Duiven (stadswateren Duiven, Horsterpark)
- HSV De Breuly Zevenaer (Panoven, Breuly, div. stadswateren)
- GHV Groenlo (Gracht Groenlo)
- HVD Doesburg (stadswateren Doesburg)
- HSV De Rietvoorn Pannerden (plas bij tennisbaan)
- HSV De Meun Rheden (vijver De Laak langs snelweg A348)
- HSV De Winde Velp (Circuitvijvers en stadssingels)
- HSV De Rietvoorn Dieren (vijver noordoost Dieren)
- HSV De Slinge Aalten (Grachten Bredevoort)
- HSV De Rietvoorn Doetinchem (Sportpark Zuid)
- WHV De Karper Winterswijk (De Puls, Kolk Meddo, Kloosterveld)
- HSV De Zwanenwaay Babberich (De Zwanenwaay)

Naast visrechten die worden verhuurd door Waterschap Rijn en IJssel huren verenigingen ook nog diverse andere wateren in het binnendijks gelegen gebied:

- HSV De Voorn Dinxperlo (Blauwe meer)
- HSV De Rietvoorn Lichtenvoorde (Biezenplas en Besselinkschans)
- HSV De Snoekbaars Vorden (Vijver Larenseweg)
- HSV 't Hoge Venne Varsseveld ('t Hoge Venne)
- HSV Ons Genoegen Giesbeek (zandgat Rivierweg)
- ZHV Zelhem (Gat van Radstake en Markeplas)
- HSV De Winde Velp (Biljoen)
- HF Midden Nederland (recreatieplassen Leisurelands, diverse gemeentewateren, vijvers Didamseweg Doesburg)

Er is geen beroepsvisserij aanwezig.

Tussen de federaties en het waterschap is de principeafspraken gemaakt dat al het water dat in eigendom is bij het waterschap deel uitmaakt van de huurovereenkomsten visrecht tussen waterschap en federatie. Alle nieuwe wateren die in eigendom zijn gekomen bij WRIJ en nog niet verhuurd waren aan een vereniging zijn in 2017 vastgelegd in een nieuwe huurovereenkomst met Federatie Midden Nederland. Deze wateren zijn vervolgens opgenomen in de visplanner en Gezamenlijke lijst van Nederlandse Viswateren.

Het grootste deel van de wateren die zijn verhuurd aan de hengelsport zijn opgenomen in de *Gezamenlijke lijst van Nederlandse Viswateren* behorend bij de VISpas. Al deze wateren zijn opgenomen in www.visplanner.nl. Via deze website kunnen sportvissers informatie krijgen over vislocaties en de regels die daar gelden. Naast de website is er ook de visplanner app, deze is te gebruiken als alternatief voor de papieren versie van de *Gezamenlijke lijst van Nederlandse Viswateren*.

Figuur 3.1 De Oude IJssel is in zijn geheel verhuurd aan de hengelsport federatie (foto: Frank Bosman)

3.1.2 Visserijgebruik

Het visserijgebruik past zich in de meeste gevallen aan de aanwezige omstandigheden aan. De verschillende vormen van sportvisserijgebruik zijn getypeerd in sportvisserijtypen (zie Bijlage IV). Ieder sportvisserijtype heeft andere behoeftes en stelt andere voorwaarden aan de visstand en het viswater. Zo houdt een recreatievisser van een comfortabele plek waar de auto vlakbij geparkeerd kan worden, terwijl een snoekvisser grote afstanden aflegt langs watergangen en actief de oevers afstruint op zoek naar vis.

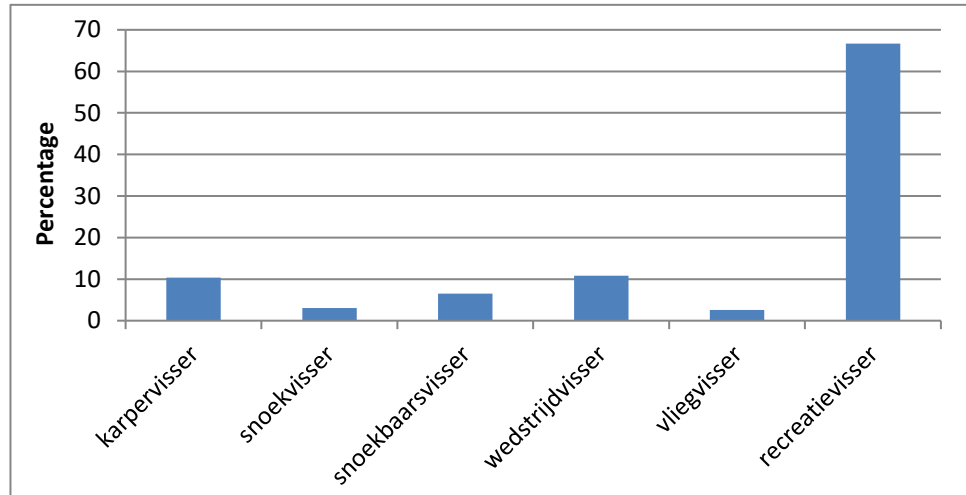

Figuur 3.2 Een wedstrijdvisser op een van de viskribben in de Oude IJssel (foto: Frank Bosman)

Sportvisserijenquête

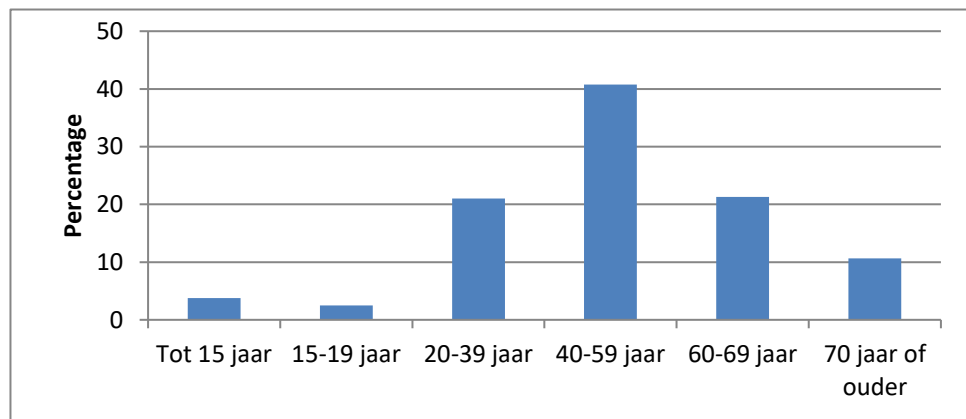
Om zicht te krijgen op het sportvisserijgebruik is er in 2008 een sportvisserijenquête (Bosman en Kamman, 2007) gehouden onder duizend leden van Hengelsport Federatie Midden Nederland (totaal 44.000 sportvissers). Omdat het plangebied grotendeels binnen het beheergebied van deze federatie valt en er geen andere gegevens over het sportvisserijgebruik in deze regio beschikbaar zijn, worden de uitkomsten van deze enquête beknopt weergegeven in deze paragraaf om een beeld te schetsen van het sportvisserijgebruik binnen het gebied van de VBC Rijn en IJssel.

Van de sportvissers behoort 67% tot de recreatievissers (figuur 3.3). Dit type visser is niet gespecialiseerd in een bepaalde vorm van sportvisserij. De overige typen sportvissers hebben zich toegelegd op een specialistische manier van sportvissen.

Figuur 3.3 Typen sportvissers in Midden Nederland.

Qua leeftijdsopbouw is in het gebied van Hengelsport Federatie Midden Nederland de leeftijdscategorie 40 - 59 jaar het grootst (41%). Gevolgd door de categorieën 20 tot 39 en 60 tot 69 jaar (beide 21%). Uit de enquête bleek ook dat specialisten vooral onder de oudere categorie sportvissers te vinden zijn. Uitzondering hierop zijn de karpervissers, deze tak van visserij is erg populair bij jongere vissers tot 39 jaar.

Figuur 3.4 Leeftijdsopbouw van de sportvissers in Midden Nederland.

Nachtvissen

Sinds oktober 2012 is de visserijwet aangepast en zijn de beperkingen rond het nachtvisserij vervallen. De verhuurder van het visrecht of de visrechtgebende kan voorwaarden stellen aan het nachtvisserij en bepalen of het nachtvisserij wel of niet wordt toegestaan. Het waterschap heeft in haar visbeleid (Waterschap Rijn en IJssel, 2010-b) omschreven dat een uitwerking van het nachtvisserij moet plaatsvinden in het visplan. In overleg met het waterschap hebben de hengelsport federaties de volgende wateren aangewezen waar het nachtvisserij is toegestaan:

- Schipbeek
- Buurserbeek
- Oude IJssel
- Aa-strang
- Berkel
- Groenlose Slinge
- Boven Slinge / Bielheimerbeek
- Keizersbeek
- Bolksbeek
- Veengoot / Van Heeckerenbeek
- Baakse Beek
- Groote Beek
- Zevenaarse Wetering / Wijde Wetering / Didamse Wetering

Zowel Sportvisserij Oost Nederland (SVON) als Federatie Midden Nederland (HFMN) reguleert het nachtvisserij binnen haar werkgebied via een nachtvisstestemming. Aangesloten sportvissers mogen alleen 's nachts vissen, wanneer men in het bezit is van een nachtvisstestemming. Deze nachtvisstestemming wordt uitgegeven in de vorm van een hologramsticker welke op een hiervoor gereserveerde plek op de VISpas moet worden geplakt (zie figuur 3.5). De wateren waarin 's nachts gevist mag worden staan in de bij de VISpas behorende "Gezamenlijke lijst van Nederlandse Viswateren" aangeduid met een icoontje in de vorm van een maantje .

Figuur 3.5 De nachtvisstestemming is herkenbaar aan een hologramsticker op de VISpas.

Bij de keuze van de nachtviswateren is er geprobeerd de mogelijke probleemgebieden uit te sluiten. Dit wordt gecompenseerd doordat er extra nachtviswater buiten de bebouwde kom is toegevoegd aan de nachtvislocaties. Zo zitten alle grotere stromende wateren in de nachtvistoestemming en ook alle recreatieplassen van Leisurelands. De nachtvistoestemming is tevens goed bruikbaar voor de handhaving. De houders van een nachtvistoestemming zijn geregistreerd en kunnen worden gesanctioneerd door het innemen van de nachtvistoestemming. Al het water buiten de bebouwde kom valt binnen de regeling van de nachtvistoestemming. Incidenteel kan er ook water in de bebouwde kom toegevoegd worden mits er geen problemen te verwachten zijn en ook de gemeenten hiermee kunnen instemmen. In overleg kunnen er extra nachtvislocaties toegevoegd worden.

Gebruik schuilmiddelen

Naast het 's nachts vissen is ook aangegeven in de "Gezamenlijke lijst van Nederlandse Viswateren" waar het gebruik van een schuilmiddel is toegestaan. Alle gemeenten die het gebruik van schuilmiddelen hebben toegestaan in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn aangeduid met een icoontje van een tent . In deze gemeenten is 100% duidelijk dat het gebruik van schuilmiddelen is toegestaan. Van de andere gemeenten is niet bekend of zij het toestaan. Niet alle gemeenten hebben het gebruik van schuilmiddelen goed geregeld waardoor er veel versnippering en onduidelijkheid is in de regelgeving. De federatie probeert om op zoveel mogelijk plaatsen het gebruik van schuilmiddelen gelegaliseerd te krijgen in de gemeentelijke APV's.

De onderstaande gemeenten hebben ontheffing verleend of een tekst opgenomen in de APV over het gebruik van schuilmiddelen tijdens het nachtvisseren:

- Gemeente Aalten
- Gemeente Berkelland
- Gemeente Bronckhorst
- Gemeente Deventer
- Gemeente Duiven
- Gemeente Doesburg
- Gemeente Doetinchem (Oude IJssel en Verheulswaide)
- Gemeente Haaksbergen
- Gemeente Hengelo (ov)
- Gemeente Hof van Twente
- Gemeente Lochem (nog niet geregeld)
- Gemeente Montferland
- Gemeente Oost Gelre
- Gemeente Oude IJsselstreek
- Gemeente Rijssen-Holten
- Gemeente Voorst
- Gemeente Winterswijk
- Gemeente Zevenaar (alleen wateren van vereniging)

In de meeste gevallen waar het gebruik van schuilmiddelen niet officieel is geregeld via de APV wordt er niet gehandhaafd en geldt een gedoogbeleid. In Bijlage VII staat een toelichting op het hierboven beschreven systeem voor het nachtvisserij.

Wedstrijdvisserij

Het wedstrijdvisserij gebeurt op grote schaal in het gebied. De belangrijkste wedstrijdwateren zijn de Oude IJssel, de Berkel, de Schipbeek en de Buurserbeek. Hier wordt doorgaans op vaste wedstrijdtrajecten gevist. Deze trajecten zijn op kaart ingetekend en bij het waterschap bekend (zie Bijlage V). De federaties houden voor deze wateren een wedstrijdplanning bij via een geautomatiseerd online systeem. Jaarlijks worden de geplande wedstrijden gecommuniceerd met het waterschap, hiervoor geldt een jaarlijkse meldingsplicht

Voorzieningen

In het gebied zijn weinig speciale sportvisserijvoorzieningen. Langs de Oude IJssel ligt één trailerhelling, die bestemd is voor alle watersporters.

In de Oude IJssel zijn door het waterschap speciale 'viskribben' aangelegd. Deze viskribben zijn in 2017 door de federatie voorzien van een betonnen visplaats om de kribben beter in takt te houden in de toekomst.

Bij Laag Keppel zijn enkele wedstrijdtrajecten voorzien van stortsteen. Een aantal verenigingen hebben botenhavens in hun eigendom en beheer. Deze liggen o.a. in Doetinchem, Gaanderen, Terborg en Laag Keppel.

Langs de Berkel bij Borculo zijn bij enkele natuurvriendelijke oevers speciale verhogingen in de oever aangebracht ten behoeve van sportvissers.

Figuur 3.6 Langs de Oude IJssel zijn speciale 'viskribben' aangelegd (foto: Frank Bosman).

Er zijn tussen het waterschap en de federaties principeafspraken gemaakt over het sportvisserijvriendelijk beheer van oevers. Het waterschap houdt waar mogelijk rekening met de sportvisserijfunctie. Wanneer een derde partij voorzieningen op eigendommen van het waterschap wil realiseren is er in termen van het waterschapsbeleid sprake van 'actieve recreatieve openstelling'. Het waterschap staat, in geval van actieve openstelling, open voor overleg over wensen ten aanzien van de inrichting en voorzieningen. Als uitgangspunt geldt wel dat eventuele (meer)kosten voor inrichting en beheer ten opzichte van de normale inrichting en voorzieningen gedragen worden door de vragende partij. Langs alle wateren wordt recreatie passief toegestaan, zolang de draagkracht van het waterlichaam dit toelaat. Belemmeringen voor het gebruik kunnen door het waterschap worden weggenomen.

Alle schouwpaden zijn opengesteld voor wandelaars en sportvissers. In enkele gevallen wordt hiervan afgeweken, op die locaties is d.m.v. verbodsborden aangegeven dat het schouwpad niet is opengesteld.

Figuur 3.7 Opengestelde schouwpaden belangrijk voor sportvissers

2.1.3 Economische waarde hengelsport

Naast dat de hengelsport voor veel mensen een belangrijke tijdsbesteding en soms zelfs een 'way of life' is zijn er ook economische belangen. De recreatieve visserij in de binnenwateren is landelijk goed voor ca. 335 miljoen euro per jaar.

Door gebruik te maken van de vangst-meldingen applicatie MijnVismaat en de bijbehorende locaties waarop vistrips zijn geregistreerd kan een inschatting worden gemaakt van het economisch belang in een bepaald gebied. De aanname is hierbij dat het aantal vangstmeldingen indicatief is voor de hengelsport activiteit of het aantal vistrips in een regio. Hoewel dit niet altijd correct zal zijn, o.a. voor wateren waar er per trip veel meer gevangen is dan elders, of waar de kosten om die locatie te bereiken sterk afwijkend zijn, zijn de uitkomsten tot nu toe zeer overeenkomstig gebleken met die van andere rekenmodellen. Daarnaast is deze methode op dit moment de enige om een indicatie te krijgen voor het hengelsportactiviteit op lokaal niveau.

De economische gegevens zijn afkomstig uit het IMARES rapport over de landelijke recreatieve visserij (Rapport C147/13). Hieruit kan worden afgeleid dat de recreatieve hengelsport in de binnenwateren goed is voor een omzet van ca. 337 miljoen euro per jaar of ca. € 38,- per vistrip als gevolg van directe kosten (trip uitgaven, materiaal aanschaf e.d.)

Met deze methode blijken de Berkel en Oude IJssel respectievelijk 0,18% en 0,26% van de landelijke hengelsport activiteit op zoet water voor hun rekening te nemen. Dit komt neer op een economische bijdrage van 0,62-0,76 miljoen voor de Berkel en resp. 0,88-1,09 miljoen voor de Oude IJssel.

Naast de hierboven vermelde gegevens zijn er ook regionale ondernemers actief zoals hengelsport zaken. Per vistrip zijn er ook indirecte uitgaven die niet gerelateerd zijn aan het vissen, denk daarbij aan een versnapering tijdens het vissen, een overnachting op een camping etc. Deze gegevens zijn niet meegenomen in de berekening maar vertegenwoordigen ook een economische waarde.

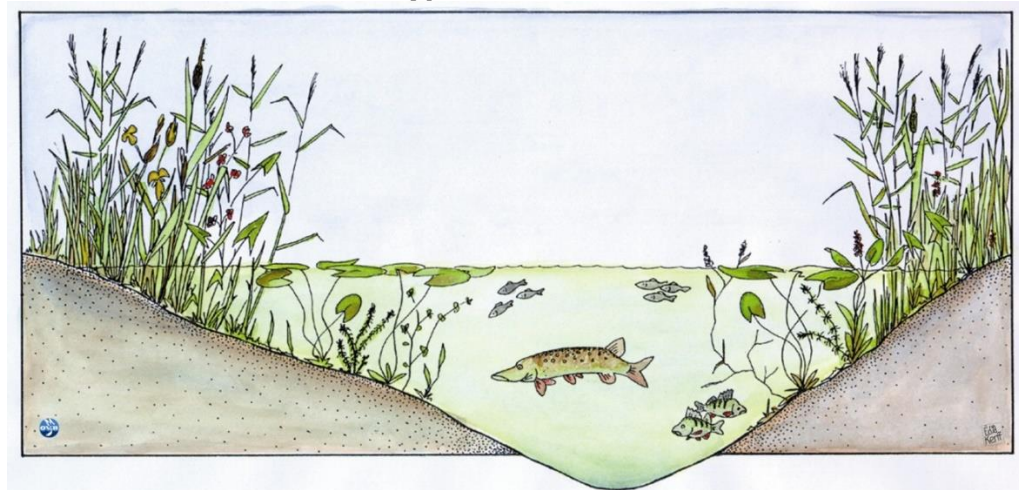
3.2 Visstand en viswatertype

De waterlichamen zijn allemaal getypeerd als sterk veranderd of kunstmatig. Het zijn bijna allemaal stromende wateren. In de factsheets is het viswatertype per waterlichaam beschreven. Voor de typering van de wateren is de OVB-viswatertypering voor stilstaande wateren en die voor stromende wateren gebruikt (Zoetemeijer en Lucas, 2007). Sterk gekanaliseerde en genormaliseerde beken met een lage stroomsnelheid zijn getypeerd als stilstaande wateren, omdat de visstand daar voornamelijk bepaald wordt door het doorzicht en de waterplantenbedekking. De meer natuurlijke beken worden getypeerd op grond van de typering voor stromende wateren.

De meest voorkomende viswatertyperingen zijn het snoek-blankvoorn viswatertype en ruisvoorn-snoek ondiep viswatertype.

Figuur 3.8 Ruisvoorn-snoek viswatertype

Figuur 3.9 Snoek-blankvoorn viswatertype

De snoek is in veel wateren redelijk vertegenwoordigd als gevolg van de rijke waterplantenbegroeiing. In de kleine stromende wateren (Oost Nederlands plateau: beken rondom Winterswijk, Berkel, Ramsbeek en Buurserbeek) komen redelijk veel stroomminnende vissoorten als riviergrondel en biermpje voor. In de meer genormaliseerde beken komen stroomminnende vissoorten sporadisch voor doordat de omstandigheden jaarrond beperkt zijn. Op de dichtbegroeide wateren komen plantminnende vissoorten als zeelt, snoek en ruisvoorn voor. De grotere en weinig begroeide wateren en polderweteringen worden meestal gedomineerd door algemene vissoorten als brasem en blankvoorn.

De opmars van exotische grondels is vooral te merken in de Oude IJssel. Hier hebben marm grondels en zwartbek grondels het water gekoloniseerd vanuit de Gelderse IJssel. Invasieve grondels zijn tijdens onderzoek aangetroffen in de Oude IJssel, Oude Rijn, Berkel, Veengoot en Schipbeek

De laatste jaren neemt het aantal meldingen van meervallen steeds meer toe. Vooral in de Oude IJssel is de meerval de toppredator van het systeem. Daarnaast worden ze ook aangetroffen in de Schipbeek en Oude Rijn.

De karpers en brasempopulaties zijn overal op zijn retour. Karpers zijn lange tijd niet meer uitgezet en planten zich niet of nauwelijks succesvol voort bij aanwezigheid van snoek.

De brasem heeft last van de veranderende voedselarme omstandigheden, helder water en aalscholverpredatie. Brasems komen in kleine aantallen nog wel voor in het gebied, het formaat van de overgebleven brasems is bijzonder fors.

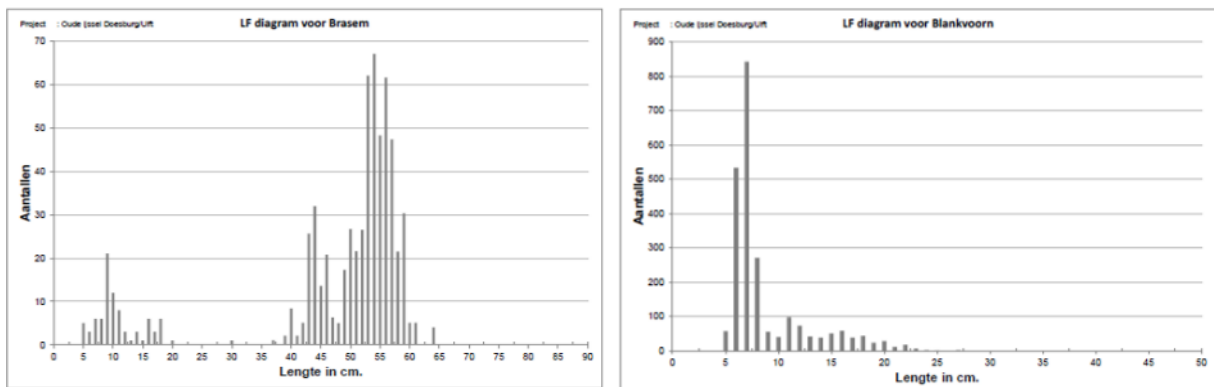

Figuur 3.10 Zeelt wordt regelmatig gevangen in de begroeide wateren (foto: www.blikonderwater.nl).

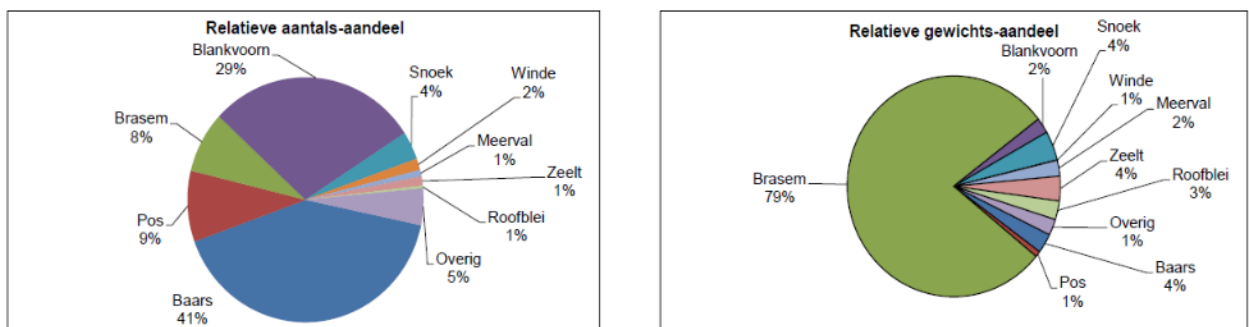
Op grond van hengelvangstregistraties wordt verondersteld dat de visdichtheid de laatste jaren in de meeste wateren drastisch is afgenomen. In de vorige versie van het visplan is een overzicht opgenomen van de vangsten van 1995 tot 2010. Hieruit was te zien dat de vangst per hengeluur af nam van ongeveer 5 naar ongeveer 1 vis per uur. Het vermoeden bestaat dat dit wordt veroorzaakt door afname in voedselrijkdom van het water en predatie door aalscholvers.

In 2013 heeft Sportvisserij Nederland in opdracht van Federatie Midden Nederland een uitgebreid onderzoek uitgevoerd in de Oude IJssel. Daarbij is tevens voor het waterschap de KRW monitoring uitgevoerd. Zodoende was het mogelijk om zeer uitgebreid onderzoek te doen naar de visstand.

In totaal zijn er 2.327 blankvoorns gevangen met een lengte variërend van 5 tot 27 centimeter. Van de Brasem zijn er 652 exemplaren gevangen met een lengte variërend van 5 tot 64 centimeter. In de onderstaande grafieken is te zien dat er in de brasempopulatie een flink gat zit welke waarschijnlijk veroorzaakt is door aalscholverpredatie. Bij de blankvoorn is zichtbaar dat ze nauwelijks in staat zijn groter te groeien dan 20 centimeter. De grafiek voor blankvoorn is vergelijkbaar met die van de brasem als er niet gekeken wordt naar de grotere exemplaren. De blankvoornpopulatie lijkt ook beperkt te worden door te hoge predatiedruk.

Figuur 3.11 Lengte samenstelling brasem en blankvoorn in de Oude IJssel

Figuur 3.12 Aandeelsverhouding vissoorten in de Oude IJssel

Opvallend in de visstand is dat slechts 8% brasem zorgt voor 79% van de biomassa. Dit heeft te maken met het ontbreken van voldoende vis in de middenklasse (ca. 25-45 cm) waardoor er nauwelijks gewicht in de schaal komt van andere vissoorten.

In de meeste wateren binnen WRIJ is er sprake van een dergelijke onevenwichtig opgebouwde visstand. Dit is voor zowel de waterbeheerder (i.v.m. KRW doelen) en de sportvisser (die minder vangt) een ongewenste situatie.

3.3 Visuitzettingen

In het verleden zijn in verschillende waterlichamen vissen uitgezet, onder andere voor herintroductie van soorten of voor de sportvisserij. De uitzetting van beekforel is de meest bekende in het plangebied. Deze uitzettingen vonden jaarlijks plaats rond Winterswijk tot en met 2010.

Figuur 3.13 Beekforel die lange tijd is uitgezet in de beken rondom Winterswijk

Uitzetting van overige vissoorten stopte in 1998. De filosofie van de sportvisserij is dat de visstand zichzelf moet ontwikkelen passend bij de eigenschappen van het water. Inzet van de federaties is om het water goed op orde te krijgen en zo invloed uit te oefenen op de visstand. Uitzondering hierop is de karper, deze is niet goed in staat om zichzelf te handhaven. In 2014 is om die reden gestart met het uitzetten van lage dichtheden karper. De uitzet van karper is vanaf 2016 uitgevoerd conform de normen die zijn opgesteld in de "Richtlijnen Uitzet Karper". De meest recente uitzettingen in waterlichamen zijn weergegeven in tabel 3.6.

De laatste jaren is er vooral behoefte aan uitzet van karper i.v.m. afnemende hoeveelheden karper in de binnenwateren. De karper plant zich niet goed voort en de uitzettingen moeten de sterfte compenseren. Daarnaast is karper de enige soort die vanwege zijn grootte succesvol uitgezet kan worden. De meeste andere vissoorten worden vrijwel meteen opgegeten door aalscholvers en zijn daardoor geen alternatief ter verbetering voor de visstand t.b.v. de sportvisserij. Voor die vissen moet het vooral gezocht worden in een verbeterde inrichting, betere voedselsituatie met voldoende schuilplaatsen en meer dynamiek in stroomsnelheid, oeverstructuur, bodemstructuur, inundatie etc.

Water:	Datum	Vissoort	kg	Kg/st	Grootte	N
Boven Slinge	Jaarlijks t/m 2010	Beekforel			4-6 cm	500
Ratumsebeek	Jaarlijks t/m 2010	Beekforel			4-6 cm	500
Beken Winterswijk	Jaarlijks t/m 2010	Beekforel			4-6 cm	1400
Oude IJssel	01-03-2014	Spiegelkarper	154	1,28	40 cm	120
Oude IJssel	06-12-2014	Spiegelkarper	229	1,91	40 cm	120
Bielheimerbeek	22-02-2017	Schub & spiegelkarper	165	1,60	40 cm	103

Tabel 3.6 Overzicht van de meest recente visuïtsettingen.

Figuur 3.14 Meten, wegen en fotograferen van de karpers die in 2014 zijn uitgezet.

3.4 Visonttrekking

Nederlandse sportvissers nemen soms vis mee voor eigen consumptie, dit betreft bijna uitsluitend de vissoorten snoekbaars, paling en in mindere mate baars en snoek. Aangezien er sinds 2009 een landelijk meeneemverbod voor paling geldt, is de huidige visonttrekking door sportvissers beperkt tot snoekbaars en in mindere mate baars. Van sportvissers uit Oost-Europa (gastarbeiders of recreanten) is bekend dat zij gevangen vis (vaak brasem, karper of snoek) graag consumeren. Aangezien dit om een groep van circa 6% van het totale aantal sportvissers gaat, is het effect van de visonttrekking door deze groep beperkt.

Het werkgebied van Waterschap Rijn en IJssel bestaat voornamelijk uit beken, weteringen en kleine rivieren. In dit type water komt snoekbaars niet of nauwelijks voor, in het plangebied is alleen op de Oude IJssel snoekbaars aangetroffen in lage dichtheden. De visonttrekking binnen het plangebied beperkt zich dan ook tot een geringe hoeveelheid brasem, snoek en baars. De onttrekking is daarnaast gereguleerd via een meeneemlimiet van één snoek en twee snoekbaarzen, voor karper geldt een algemeen meeneemverbod

3.5 Vismortaliteit

In het beheergebied zijn er diverse mogelijke oorzaken voor vismortaliteit:

- zomersterfte als gevolg van droogval van beken;
- wintersterfte bij langdurige ijsbedekking;
- sterfte als gevolg van calamiteiten, zoals riooloverstort, hevige regenval, illegale lozingen;
- sterfte door gemalen en waterkrachtcentrales;
- sterfte door aalscholverpredatie;
- sterfte door virussen (karper, paling);
- sterfte na maaiwerkzaamheden (o.a. door zuurstofgebrek);
- verdwijnen van vis door gebrekkige inrichting en gebrek aan voedsel.

Zomersterfte komt regelmatig voor, zeker met de veranderingen in het klimaat zijn perioden van droogte soms erg lang. In veel wateren ontbreken diepere poelen waar vis in geval van droogte kan overleven. Ook is het verondiepen van wateren zonder diepere delen negatief voor de visstand.

Wintersterfte komt meestal voor in ondiepe stadswateren met een dikke baggerlaag. Bij een ijslaag gaat de bagger, de waterplantenresten en de aanwezige vis zuurstof consumeren met vissterfte tot gevolg. Gelukkig komt deze vorm van vissterfte steeds minder vaak voor.

Calamiteiten doen zich ieder jaar voor. Riooloverstorten zijn voor een deel gesaneerd en vormen een gering probleem. Dit speelt nog in het stedelijk gebied waar overstorten worden opgevangen in speciaal hiervoor aangelegde wateren.

Gemalen zijn ook veroorzakers van vissterfte. Een vis die eenemaal passeert overleeft dit meestal niet, omdat de vis geraakt wordt door de schoepen of de vijzel. In het plangebied treden gemalen alleen in werking bij hoge waterafvoer of bij een hoge waterstand in de IJssel. Daarnaast zijn in het plangebied enkele visvriendelijke gemalen gebouwd. Visvriendelijke gemalen veroorzaken in mindere mate vissterfte. In het plangebied bevinden zich gemalen, die deels nog niet visvriendelijk zijn gemaakt (www.wrij.nl en www.vismigratie.nl).

Er zijn nog geen 100% visvriendelijke waterkrachtcentrales op de markt waardoor iedere WKC die wordt aangelegd zorgt voor vissterfte. Omdat deze centrales in de belangrijkste vismigratieroutes worden geplaatst hebben deze invloed op visstand. WKC's concurreren met aanwezige vistrappen en zorgen voor een extra lokstroom waardoor het voor vissen moeilijker wordt om stroomopwaarts te migreren. Herstel van trekvissoorten als aal, winde, salmoniden wordt gehinderd door de aanleg van WKC's doordat deze vissoorten zich stroomafwaarts over de stuw laten vallen en zo in de WKC's terecht komen.

Naast sterfte aan vis zorgen WKC's voor opstuwning van water waardoor er ook effect optreedt in het watersysteem en deze minder dynamisch wordt en er slibophoping voor de stuwen plaatsvindt. Dit heeft een indirect gevolg voor de visstand.

Nederland herbergt een grote aalscholverpopulatie. Aalscholvers komen verspreid over heel Nederland voor. De aalscholver kan een groot effect hebben op de visstand door predatie. Een aalscholver heeft dagelijks 400-500 gram vis tot een lengte van 40 centimeter op het menu staan. In alle wateren binnen het gebied van WRIJ waar onderzoek is gedaan is de middenklasse vis ondervertegenwoordigd door overmatige aalscholverpredatie. De meeste wateren zijn eenzijdig aangelegd en bieden weinig mogelijkheden voor vis om te schuilen tegen aalscholvers. In samenwerking met WRIJ zijn op een aantal locaties takkenbossen aangelegd, deze worden gemonitord om het effect ervan te volgen.

Op verschillende plekken binnen het beheergebied van WRIJ is er sterfte geweest van karpers door virussen en/of parasieten. Van een aantal sterftes is melding gedaan bij de federatie;

2009 → Stadswateren Arnhem
2009 → Biezenplas Lichtenvoorde
2012 → Nevelhorst
2014 → Bielheimerbeek Varsseveld-Westendorp
2014 → Presikhaaf Arnhem
2015 → Bielheimerbeek Gaanderen tot Oude IJssel
2015 → Gracht Groenlo
2015 → Hofmaatvijvers Neede
2017 → Biljoen Velp
2017 → Loo vijver Doesburg
2017 → Groenlose Slinge
2017 → Stadswateren Arnhem
2018 → Biljoen Velp

Buiten deze locaties is er waarschijnlijk op meer plaatsen sterfte geweest. De oorzaak van de sterfte moet gezocht worden in een verminderde conditie van de vis door een stressfactor waardoor virussen en parasieten de kans krijgen. Van de bekende virussen zoals het SVC (Voorjaarsvirus) of KHV (Koi Herpes Virus) virus is bekend dat zij behoorlijke schade kunnen aanrichten. Het KHV virus kan wel tot 100% sterfte veroorzaken en het SCV treft vaak ook meer dan 30% van de aanwezige karpers. In 2017 is in de Biljoen vijver Velp in samenwerking met de hengelsportvereniging een zieke karper gevangen en onderzocht. Dit bleek te gaan om Carp Edema Virus (CEV), dit virus is ook bij lage watertemperaturen actief.

Het Waterschap Rijn en IJssel registreert sinds 2009 gegevens over vismortaliteit. Ook de sportvisserij registreert meldingen van vissterfte en geeft deze door aan het waterschap.

Indirect nemen visbestanden hard af door verdere zuivering van wateren, civieltechnische inrichting en verondieping. De voedingsstoffen in de waterkolom zijn zo laag dat slechts geringe hoeveelheden vis kunnen leven. In de bodem is nog wel voedsel aanwezig, deze wordt echter voornamelijk benut door waterplanten en in mindere mate door vis o.a. vanwege aalscholverpredatie. Natuurlijke processen zoals langdurige inundatie in het voorjaar, dood hout, invallende insecten van bomen e.d. die zorgen voor extra voedingsstoffen in het water ontbreken waardoor systemen verarmen en steeds minder vis bevatten.

3.6 Visserijkundig onderzoek, monitoring en vangstregistratie

3.6.1 Monitoring en onderzoek

In het plangebied zijn diverse visstandonderzoeken uitgevoerd. Initiatiefnemers waren de sportvisserij en het waterschap. In de factsheets is per waterlichaam aangegeven welke informatie beschikbaar is. Hieronder een opsomming van de verschillende onderzoeken:

- Visstandonderzoek Achterhoekse beken door de OVB in 1990.
- Visstandonderzoek in het kader van vier visstandbeheerplannen door de voormalige OVB in de periode 1997-1998.
- "Vissen naar Maatregelen", onderzoek in 2001 op 61 bemonsteringspunten met een draagbaar elektro-apparaat om de variëteit in de vispopulatie te bepalen. Daarbij 22 vissoorten gevangen.
- Onderzoek naar vispassages:
 - Werking van vispassages (2005 en 2006) door AquaTerra B.V. in samenwerking met vrijwilligers uit de hengelsport. Bemonstering met fuiken.
 - Werking van drie vispassages (2007) door Bureau Waardenburg bv; onderzoek op kleinere schaal naar de werking van vispassages en de vispasseerbaarheid van de sluisolk in de Oude IJssel bij Doesburg.
 - Werking van de Bypass bij stuw De Pol met behulp van

vrijwilligers van hengelsportverenigingen.

- Visstandonderzoek ten behoeve van de KRW in 2005, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2012 en 2014 door Bureau Daslook, ATKB. De gegevens zijn opgenomen in DAWACO.
- Visserijkundige onderzoeken op verzoek van de sportvisserij: Oude IJssel (2008 & 2013), Groenlose Slinge (2012) en diverse stadswateren in het beheergebied (onder andere Winterswijk, Groenlo, Aalten, Lichtenvoorde, Lobith, Rheden, Arnhem, Wehl, Didam, Ulft en Doetinchem).

Figuur 3.15 Rivierdonderpad gevangen tijdens een groot visserijkundig onderzoek in de Oude IJssel dat in 2013 is uitgevoerd door Sportvisserij Nederland (foto: Frank Bosman)

3.6.2 Hengelvangstregistratie

In het plangebied wordt al sinds eind jaren '80 van de vorige eeuw hengelvangstregistratie (HVR) uitgevoerd. De VBC Oost-Gelderse Wateren heeft dit HVR-systeem opgezet. Er is een groot netwerk van vissers opgezet die hengelvangsten registreren. HVR heeft zeer veel gegevens opgeleverd. Het HVR-systeem is tot 2007 door de VBC beheerd, waarna het is overgedragen aan Sportvisserij Nederland die het heeft overgeheveld naar de landelijke database. De gegevens kunnen opgevraagd worden via www.mijnvismaat.nl.

Sportvissers kunnen via Mijnvismaat hun vangsten registreren en delen met andere vissers. De bijbehorende app kan gebruikt worden als social media platform om vangsten met andere vissers te delen, wedstrijdjes te houden etc. Per water of gebied zijn er coördinatoren aangesteld die gegevens kunnen opvragen en ook de kwaliteit van de ingevoerde gegevens toetsen. Zo vindt er altijd een check plaats of de geregistreerde vangsten kloppen en of de locaties juist zijn.

De hengelvangstgegevens zijn goed bruikbaar als aanvulling op het reguliere visstandonderzoek. Bepaalde vissoorten worden namelijk vooral met de hengel goed gevangen. Daarnaast ontstaat er een continue reeks van visstandgegevens, waardoor een beter beeld ontstaat van de

ontwikkeling van de visstand dan door een eenmalig onderzoek.

3.7 Regelgeving

Alle wateren die worden gehuurd door de federaties zijn opgenomen in de Gezamenlijke lijst van Nederlandse viswateren bij de VISpas. Via de Gezamenlijke lijst van viswateren gelden er een aantal voorwaarden voor het sportvissen. De Gezamenlijke lijst van viswateren is te vinden op <http://www.sportvisserijnederland.nl/vispas/lijsten-van-wateren/>. Naast de Gezamenlijke lijst van Nederlandse viswateren is per 1-1-2015 de visplanner.nl geldig als zijnde toestemming, hiermee kan met een smartphone aangetoond worden dat ergens mag worden gevist. Op topografische kaarten is aangegeven waar gevist mag worden.

De federaties proberen de voorwaarden behorend bij de VISpas zoveel mogelijk gelijk te trekken. Daarbij wordt ook aan de verenigingen gevraagd om aan te sluiten bij de algemene voorwaarden. Dit alles moet leiden tot minder overtredingen en meer duidelijkheid bij de sportvisser.

3.8 Controle en handhaving

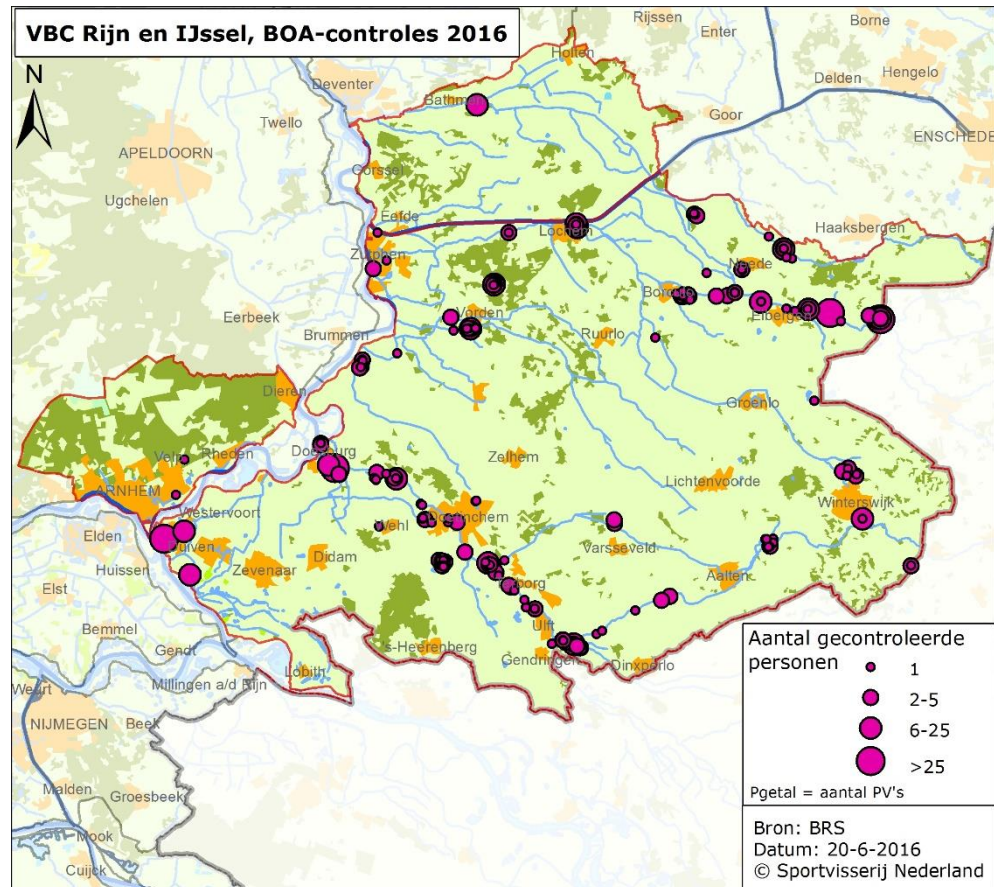
De hengelsport federaties hebben een eigen netwerk van Bijzonder Opsporings Ambtenaren (BOA's) die worden ingezet voor visserijcontroles. Dit controlenetwerk bestaat uit BOA's die zijn aangesteld door de federaties en uit BOA's die zijn aangesteld door wildbeheereenheden (WBE's). Met de WBE's zijn samenwerkingsafspraken gemaakt. Naast de controles door deze BOA's, wordt ook gecontroleerd door de politie en door BOA's van het waterschap en terreinbeherende organisaties.

De BOA's in het controlenetwerk van de sportvisserij registreren hun

activiteiten in het 'BOA-registratiesysteem' (Aalderen, 2012). Sinds 2008 is het aantal gecontroleerde sportvissers fors toegenomen. Het aantal overtredingen neemt sinds 2008 jaarlijks af. Kreeg in 2008 nog ruim 14,2% van de gecontroleerde sportvissers in Nederland nog een proces-verbaal, in 2014 is dit gedaald naar 5,4%. Dit betekent dat de naleving van de visserijregels nog steeds verbetert. De inspanningen op het gebied van controle en handhaving hebben duidelijk resultaat. Binnen Rijn en IJssel vinden de meeste controles plaats langs de Schipbeek, Oude IJssel en de Berkel (zie figuur 3.16)

Gecontrol. personen		Aandeel waarsch.		Aandeel PV's	
2016	toe-/afname	2016	toe-/afname	2016	toe-/afname
922	-3%	6%	1%	2%	-2%

Tabel 3.7 Overzicht controles 2016 binnen het gebied van VBC Rijn en IJssel

Figuur 3.16 Overzicht locaties waar BOA-controles zijn uitgevoerd in 2016.

Naast controles door BOA's worden ook controles uitgevoerd door controleurs van hengelsportverenigingen en federatiecontroleurs. Een deel van deze controleurs houdt een registratie bij in het RCS (Registratie Controle Sportvisserij) systeem bij.

3.9 Bereikbaarheid en bevisbaarheid

Een goede bereikbaarheid en bevisbaarheid zijn voor de sportvisserij een cruciale voorwaarde. Vissers moeten bij het water kunnen komen (bereikbaarheid) en er dient aan het water voldoende ruimte te zijn om te kunnen vissen (bevisbaarheid).

De beleidsmatige situatie rond de bereikbaarheid van de watergangen is in het plangebied goed voor de sportvisserij. In de *Nota recreatief medegebruik Waterschap Rijn en IJssel* (2004) wordt er volop ruimte geboden aan recreatief medegebruik van de watergangen en de oevers. Er wordt onderscheid gemaakt in actief en passief medegebruik. In principe is alles opengesteld. Het gebruik wordt gereguleerd door zoning en in enkele gevallen via een verbod.

In de praktijk is de situatie voor de sportvisserij weerbarstiger. Door onder andere aanleg van natuurvriendelijke oevers, ecologische verbindingzones en natuurvriendelijk maaibeheer is de bereikbaarheid en de bevisbaarheid van de watergangen in de loop der jaren sterk verslechterd. De verslechtering in bereikbaarheid en bevisbaarheid heeft ervoor gezorgd dat de visserij in bepaalde perioden van het jaar vrijwel onmogelijk is.

De oorzaken voor de verslechtering in bereikbaarheid zijn onder andere:

- Ruige en moeilijk doordringbare begroeiing op de oever;
- overmatige waterplantengroei;
- lage waterstanden of droogval van wateren;
- ontbreken van looprecht;
- aanwezigheid van afrasteringen;
- greppels en andere oneffenheden.

Dat de situatie ten aanzien van de bereikbaarheid en bevisbaarheid de afgelopen jaren is afgenomen blijkt uit een vergelijking met de situatie begin jaren 90 van de vorige eeuw. Er is toen uitgebreid onderzoek gedaan naar de bereikbaarheid en bevisbaarheid in het plangebied (Van Bebber, 1994). Conclusie uit dit onderzoek is dat het grootste gedeelte van de Oost-Gelderse wateren goed bereikbaar, toegankelijk en bevisbaar was in 1994. Zoals hiervoor al benoemd is de situatie sinds 1994 sterk veranderd, door een andere inrichting en beheer van de watergangen.

Het verder zuiveren van het water heeft geleid tot meer helder water, dit leidt tot het beter doordringen van zonlicht op de waterbodem die nog wel nutriënten bevat, meer waterplanten en minder vis.

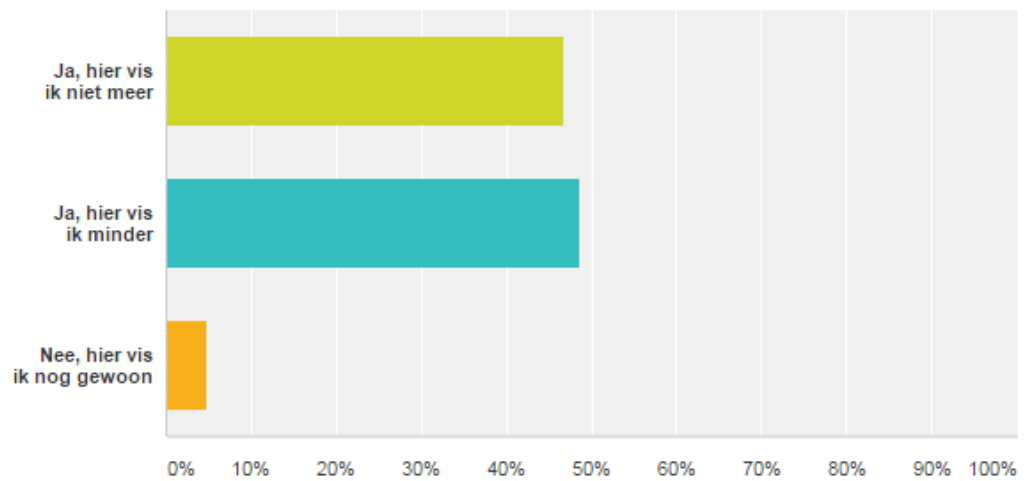
In 2016 is er een enquête gehouden om het waterplantenprobleem in kaart te brengen. Als eerste werd er in de enquête gevraagd of waterplanten overlast hebben veroorzaakt op het viswater waar de betreffende sportvisser vist. 106 van de 110 respondenten geeft aan dat waterplanten overlast hebben veroorzaakt op hun viswater. Dit is meer dan 95% van de respondenten. In een ideale situatie voor het sportvissen bestaat een water uit maximaal 40% waterplanten. De variatie in open

water en begroeid water leidt tot meer kansen voor verschillende vissoorten en minder problemen met zuurstofschommelingen. Daarnaast zijn de open plekken voor de sportvisserij noodzakelijk om te kunnen vissen.

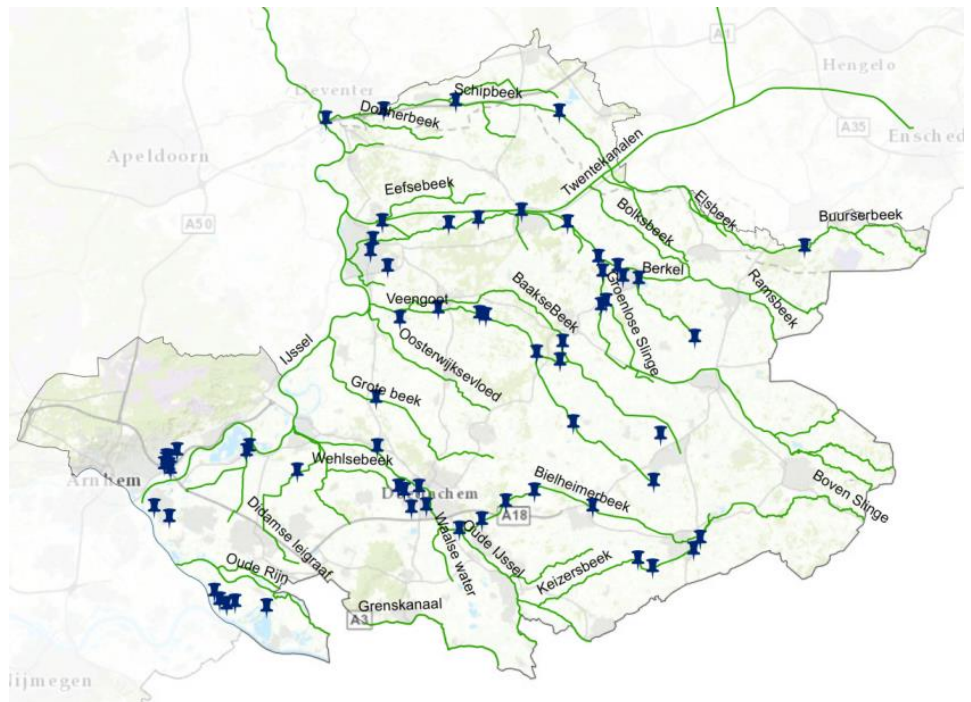
Op de vraag 'Zijn er wateren waar je niet meer of minder vist vanwege de waterplanten?' gaven 49 van de 105 respondenten aan niet meer op een water te vissen vanwege de overlast van waterplanten.

Zijn er wateren waar je niet meer of minder vist vanwege de waterplanten?

Beantwoord: 105 Overgeslagen: 5

Figuur 3.17 Gevolgen waterplantengroei op sportvisserijgebruik

Figuur 3.18 Locaties waar sportvissers problemen ervaren met waterplanten

4 Wensen en maatregelen sportvisserij

In dit hoofdstuk worden de wensen en voorgenomen maatregelen van de sportvisserij beschreven per thema.

De **wensen** maken duidelijk hoe de omstandigheden voor de sportvisserij zo optimaal mogelijk gemaakt kunnen worden. Daarbij zijn de wensen naar de mening van de sportvisserij wel realistisch. De sportvisserij zal proberen draagvlak te verwerven voor deze wensen bij andere partijen, waaronder het waterschap.

De **maatregelen** zijn wat de sportvisserij betreft uitvoerbaar en de sportvisserij neemt zich voor om deze conform planning (hoofdstuk 5) uit te voeren.

4.1 Visrechten en sportvisserijgebruik

Wensen sportvisserij:

- Het waterschap borgt het sportvisserijgebruik op haar terreinen op grond van het recreatiebeleid.
- Handhaven dat het sportvissen overal mag plaatsvinden, op grond van het waterschapsbeleid rond passief recreatief medegebruik.
- Sportvisserijmogelijkheden op grond van actieve openstelling (visstekken, wedstrijdtrajecten, nachtvislocaties) worden behouden en indien ze door herinrichting verdwijnen worden alternatieve locaties beschikbaar gesteld.
- Er is een betrouwbaar beeld van het sportvisserijgebruik ten behoeve van het visserijbeheer en het recreatiebeleid.
- Er zijn voldoende mogelijkheden in het gebied voor het nachtvisserij. Er is één regeling voor het hele plangebied.

Voorgenomen maatregelen

- Sportvisserijgebruik beter in kaart brengen door veldonderzoek.
- De federaties stellen jaarlijks een wedstrijdplanning op en communiceren die met de VBC.
- Voor het nachtvisserij wordt bekeken of er uitbreiding mogelijk is o.a. in de nieuwe wateren die verhuurd worden aan de sportvisserij.

4.2 Visstand en viswatertype

Wensen sportvisserij:

- De visbestanden zijn evenwichtig opgebouwd, alle jaarklassen zijn vertegenwoordigd. De visstand bevat zowel soorten die zijn aangepast aan specifieke omstandigheden (stroom- en plantminnende soortengildes), als soorten die geen specifieke eisen stellen aan het milieu (eurytope soorten).
- Het watersysteem is ecologisch gezond en biedt voldoende paaiplaatsen, opgroeigebied en schuilgelegenheid. De inrichting en het beheer zijn hierop afgestemd.
- Om meer schuilplaatsen te creëren worden er proeven gedaan met het aanbrengen van dood hout in een aantal watergangen.
- Door het gebruik van verschillende vormen van monitoring (HVR, KRW-monitoring, vrijwilligers o.a. RAVON) ontstaat een goed beeld van de visstand. De monitoringsresultaten worden jaarlijks geëvalueerd, zodat trends in de visstand kunnen worden gevolgd. Trends worden waar mogelijk gekoppeld aan veranderingen in inrichting, predatie, waterkwaliteit enz.
- Op grond van de evaluatie adviseert de VBC het waterschap over de inrichting en het beheer van de waterlichamen. Daarnaast is de VBC actief betrokken bij de uitwerking van diverse KRW-doelen in concrete maatregelen.
- Ten behoeve van de sportvisserij bevat de visstand, op wateren waar het waterschap een KRW-ambitioniveau midden of laag hanteert, een hoeveelheid karper conform de landelijke richtlijnen die gelden voor karperuitzet. Hiervoor wordt een gebied breed voorstel uitgewerkt.
- Vis kan vrij migreren binnen de waterlichamen en van en naar de IJssel. Hierdoor zijn er geen belemmeringen voor de migratie naar paai-, foerageer- en overwinteringsgebieden.
- Aangelegde vispassages functioneren jaarrond en gedurende het trekseizoen optimaal en worden regulier onderhouden.
- Het maai-beheer is afgestemd op een gezonde visstand. Er blijft daarbij minimaal 25% begroeiing in de winter staan of er wordt om en om gemaaid waarbij ieder jaar een andere oever wordt gemaaid.

Voorgenomen maatregelen

- De VBC zal het waterschap adviseren om te komen tot een visvriendelijk beheer van watergangen.
- De VBC monitort een project waarbij dood hout is aangebracht in een van de aangelegde stapstenen naast de Oude IJssel. Het dode hout moet dienen als extra schuilplaats voor vis met name in de wintermaanden. Aan de hand van monitoring wordt gekeken of de maatregel succesvol is en evt. uitgebreid kan worden naar andere wateren.
- Volgen van onderzoek naar effect van maaien op de visstand en hoe hier het beste rekening mee gehouden kan worden.

4.3 Visuitzettingen

Wensen sportvisserij:

- Uitgangspunt is dat visuitzet niet nodig is in situaties met een ecologisch gezond watersysteem, waar de omstandigheden voor alle levensstadia van de kenmerkende vissoorten het jaarrond voldoende zijn. Uitzondering hierop vormt visuitzet na grootschalige sterfte, uitzet in afgesloten wateren met beperkte paaimogelijkheden, uitzet van karper om de populatie op peil te houden en herintroductie van soorten
- In geval van calamiteiten zal - indien er geen andere mogelijkheid is - vis worden weggevangen en in een nabijgelegen watergang met een laag of midden ambitieniveau worden overgezet na overleg met het waterschap.
- Na grootschalige vissterfte in watergangen met een laag of midden KRW-ambitieniveau kan het voor de sportvisserij van belang zijn dat er vis wordt uitgezet om het visbestand weer op peil te brengen. Dit gebeurt alleen op basis van een deskundig advies passend bij de eigenschappen van het water.
- Op afgesloten wateren waar de paai- en opgroeiomstandigheden voor vis beperkt zijn, maar waar wel een groot sportvisserijbelang aanwezig is, kan ten behoeve van de sportvisserij vis worden uitgezet. Eventuele plannen voor visuitzet dienen eerst aan de VBC voorgelegd te worden. Het plan dient vergezeld te gaan van een deskundig onderzoek en advies.
- Het karperbestand wordt in wateren die van belang zijn voor de karpervisserij, indien nodig op peil gehouden door periodieke uitzettingen. De uitzettingen zijn gericht op het in stand houden van een evenwichtig opgebouwd karperbestand. De uitzettingen vinden alleen plaats in wateren met een KRW-ambitieniveau laag/midden of niet KRW-waterlichamen.
- Na grote karpersterfte door virussen is het mogelijk de karperstand te herstellen nadat de incubatietijd van alle mogelijke virussen is verstreken. Bij herstel dient het aantal gestorven dieren mede als vertrekpunt van de aantallen die uitgezet dienen te worden.
- Ter compensatie van de afname van beekforel i.v.m. stopzetting uitzetting in 2010 wordt er onderzocht of er kopvoorn en/of serpelings uitzet kan worden in de Groenlose Slinge. Deze vissoorten zijn interessant voor de vliegvisser (zie bijlage IV Sportvistypen).
- In afgesloten stedelijke wateren met een waterplantenprobleem wil de sportvisserij enkele pilots starten met graskarpers om de waterplanten te beheren. Dit gebeurt alleen op basis van een deskundig onderzoek en/of advies.
- De sportvisserij wil graag in stedelijke gebieden wateren gaan beheren met specifieke hengelsportfunctie. Ten behoeve van de optimalisering van het hengelsport gebruik wil de sportvisserij in enkele kleine afgesloten stadswateren in hoge dichtheden kleine karpers uitzetten. Dit ten behoeve van de jeugd en recreatievisser (zie bijlage IV Sportvistypen) die in de open wateren nog maar moeizaam vis kan vangen. Dit wordt verder uitgewerkt in het project

“Sportvisserij op de kaart”.

- De zeelt is een sportvis die het moeilijk heeft om zich goed te ontwikkelen. Om de zeeltstand en sportvisserijmogelijkheden te verbeteren wil de sportvisserij enkele proeven doen met zeeluitzet in afgesloten stadswateren en/of verstuwde beken.
- Overige uitzet van vis in open systemen wordt niet opportuun geacht, omdat dit op praktische en financiële problemen stuit.

Voorgenomen maatregelen

- Hengelsport Federatie Midden Nederland zal de proef die in 2014 is uitgevoerd op de Oude IJssel met uitzet van 240 spiegelkarpers evalueren in de VBC.
- Opstellen meerjarenplan voor projectmatige visuitzet voor alle federatieve wateren.
- Uitzet op afgesloten wateren alleen op basis van deskundig advies.
- Bij grootschalige vissterfte kan na overleg met het waterschap en na visstandonderzoek, vis worden uitgezet om het visbestand weer op peil te brengen. De uitzet is gericht op het creëren van een paaibestand van de voor de sportvisserij belangrijkste vissoorten, zodat het water snel weer een voor de sportvisserij interessant visbestand bevat. Dit gebeurt alleen op wateren die niet zijn aangewezen als KRW-waterlichaam of wateren met een laag of midden KRW-ambitieniveau.
- De VBC zal hengelsportverenigingen informeren over het uitzetbeleid, met name voor de afgesloten wateren.
- Voor verenigingswateren in de bebouwde kom wordt een project ‘Sportvisserij op de kaart’ gestart waarbij de wensen voor visuitzet in kaart wordt gebracht. Hierbij worden specifieke “Hengelwateren” aangewezen waar de sportvisserij een kunstmatig beheer van hoge dichtheden kleine karper nastreeft. Dit wordt gebied breed opgepakt en uitgewerkt conform de landelijke “Richtlijnen uitzet karper”.

4.4 Visonttrekking

Wensen sportvisserij:

- Visonttrekking door sportvissers is in het gebied zeer beperkt. Aan sportvissers wordt wel de mogelijkheid geboden om vis mee te nemen voor consumptie. Vanwege de beperkte aanwezigheid van interessante consumptievis (snoekbaars en baars) en het verbod op het meenemen van paling en karper is visonttrekking door sportvissers zeer beperkt.

Voorgenomen maatregelen

- Handhaven voorwaarden ten aanzien van visonttrekking.
- In samenwerking met Sportvisserij Nederland evalueren bestaande regelgeving ten aanzien van meeneemlimieten en minimum / maximummaten vis.

4.5 Vismortaliteit

Wensen sportvisserij:

- Door een visvriendelijke inrichting en beheer van de watergangen treden er geen grootschalige vissterftes op.
- Meldingen van vissterftes worden bijgehouden door het waterschap en jaarlijks besproken in de VBC.
- Vispredatie door aalscholvers heeft geen of slechts een beperkt effect op de visstand, doordat er het jaarrond voldoende schuilgelegenheid is voor vis.
- Vismortaliteit als gevolg van gemalen komt zo min mogelijk voor, doordat deze een goed werkend visgeleidingssysteem hebben en/of visvriendelijk zijn. Oude gemalen die visonvriendelijk zijn worden, wanneer ze aan vervanging toe zijn, vervangen door nieuwe visvriendelijke(re) gemalen.
- Bij voorkeur worden er geen WKC's aangelegd in belangrijke vismigratieroutes.
- Het Waterschap stelt mede in overleg met de hengelsport een normering op voor vissterfte. WKC's worden conform de geldende NEN-normen getest en voldoen aan de vastgestelde normen voor vissterfte.
- WKC's concurreren niet met lokstromen van vistrappen of leiden tot opstuwning c.q. verminderde dynamiek van R-watertypen.
- Inzetten op extra voedingsstoffen in het water door herstel natuurlijke processen. Geen verdere zuivering op voedingsstoffen.
- Zuiveren / weren van gifstoffen en medicijnresten uit het water
- Tegengaan van gehele verondieping van wateren.

Voorgenomen maatregelen

- Vissterftes worden gerapporteerd binnen de VBC. De VBC zal jaarlijks een overzicht opstellen.
- De VBC stelt een risico-inventarisatie op voor vissterftes als gevolg van gebrekkige inrichting of beheer van watergangen. Op basis van deze inventarisatie zal de VBC maatregelen aan het waterschap voorstellen ter voorkoming van vissterfte (o.a. aanleg diepe plaatsen, aanbrengen structuur, gedifferentieerd maaibeheer).
- De VBC doet een voorstel voor een protocol 'Omgaan met vissterfte' en verkennen mogelijkheden samenwerking bij vissterfte.
- De VBC levert input ten aanzien van risico's m.b.t. nieuw aan te leggen waterkrachtcentrales.
- De VBC denkt mee in het beter laten functioneren van watergangen voor vis en verbetering van voedselsituaties ten einde de draagkracht van wateren te vergroten en de visstand op een goed peil te houden.

4.6 Visserijkundig onderzoek, monitoring en vangstregistratie

Wensen sportvisserij:

- Monitoring en onderzoek gebeurt altijd in overleg met de VBC, zodat alle betrokkenen geïnformeerd zijn.
- Visserijkundig onderzoek wordt maximaal eens per drie jaar uitgevoerd om schade aan de visstand te voorkomen.
- Waar mogelijk worden vrijwilligers ingezet bij de uitvoering van monitoring.
- De monitoring is vooral gericht op het vaststellen van trends in de visstand. Continue meting o.a. doormiddel van hengselvangstregistratie (HVR) wordt hiervoor ingezet.
- In het kader van het verbeteren van de migratiemogelijkheden voor vis, is de monitoring ook gericht op het volgen van exoten.
- Op alle wateren wordt aan HVR gedaan. Bij wedstrijden worden het aantal deelnemers, het vangstgewicht en de vangst per hengseluur bijgehouden.

Voorgenomen maatregelen

- Volgen van trends in de visstand en deze afzetten tegen o.a. de maatregelen die zijn genomen ter verbetering van de visstand o.a. t.b.v. de KRW.
- Nieuwe monitoringsactiviteiten worden vooraf aan de VBC gemeld.
- Voorafgaand aan realisatie van "hengelwateren" vindt er visserijkundig onderzoek plaats en wordt bepaald of deze functie haalbaar is.
- Waar specifieke hengelwateren worden gerealiseerd worden nadere afspraken gemaakt over verantwoordelijkheden en taken bijv. bij calamiteiten en vissterfte.

4.7 Regelgeving sportvisserij

Wensen sportvisserij:

- De regelgeving voor de sportvisserij is eenvoudig en is zoveel mogelijk gelijk aan landelijke regelgeving.
- Binnen het beheergebied zijn de regels overal hetzelfde.
- Voor de sportvisser zijn de regels acceptabel, omdat ze begrijpelijk en logisch zijn.

Voorgenomen maatregelen

- Landelijk evalueren van de regels m.b.t. meenemen van vis, denk aan minimummaten, maximummaten en meeneemlimieten.
- Toestemming verkrijgen om legaal tentjes te mogen plaatsen daar waar 's nachts gevist mag worden (APV gemeenten).
- Bekijken of uitbreiding van nachtvissen mogelijk is o.a. in de wateren die recent in eigendom van WRIJ zijn gekomen.

4.8 Controle en handhaving

Wensen sportvisserij:

- De controle van sportvissers door BOA's en verenigingscontroleurs ligt op een zodanig niveau dat er een reële pakkans is voor vissers die vaker overtredingen begaan.
- Het aantal geconstateerde overtredingen (proces-verbaal en waarschuwing) ligt dankzij de controles op een niveau lager dan 10%.
- Op basis van BOA-registraties wordt de controle afgestemd op specifieke gebieden of knelpunten.
- De controles worden afgestemd met politie en andere handhavende instanties.

Voorgenomen maatregelen

- Contact leggen met politie en andere handhavende instanties.
- Educatie verzorgen voor politiekorpsen die aan de slag willen met visserijcontroles
- Jaarlijks wordt in februari nagegaan of de controles voor het komende jaar andere accenten dienen te krijgen.

4.9 Bereikbaarheid en bevisbaarheid

Wensen sportvisserij:

- Bereikbaarheid en bevisbaarheid verbeteren en waarborgen, met name op de delen waar herinrichting gaat plaatsvinden of al is gerealiseerd.
- Vanwege de verruiging van de begroeiing boven en onder het water, zijn sportvissers in de zomermaanden afhankelijk van speciale stekken, die intensiever worden beheerd. Deze locaties hebben bij het waterschap de status actief opengesteld. Omdat er in de zomermaanden nauwelijks bevisbare locaties zijn die passief zijn opengesteld, dienen er voldoende actief opengestelde visstekken te zijn. Dit betreffen zowel wedstrijdtrajecten, als visstekken voor individuele sportvissers.
- De locaties met de status *actief opengesteld* worden zodanig beheerd, dat de bevisbaarheid van de stek het jaarrond goed is. Dit is mogelijk doordat gefocust wordt op een beperkt aantal 'hotspots'. Waterschap en federaties dragen gezamenlijk bij aan een optimaal onderhoud van deze stekken.
- Inzet op beheer van 'topstekken' waardoor er meer gefocust kan worden op knelpunten.
- Ten behoeve van de bevisbaarheid worden er proeven uitgevoerd om te komen tot een effectief beheer van waterplanten op de 'topstekken'.
- Verenigingen voeren eigenhandig beheer uit binnen de randvoorwaarden die het waterschap stelt. "Sportvisserij op de kaart".

Voorgenomen maatregelen

- Inventariseren en op kaart zetten van 'hotspots'.
- Met het waterschap nagaan wat de mogelijkheden zijn voor inrichting, beheer en onderhoud van de locaties met de status *actief opengesteld*.
- Onderzoek uitvoeren naar effectieve maatregelen om waterplanten te beheren
- Het waterschap toestemming vragen voor een proef met het verwijderen van waterplanten op tien locaties om jaarrond vismogelijkheden te creëren.
- Opstarten project "Sportvisserij op de kaart" om verenigingen toestemming te verlenen zelf aan de slag te gaan met het beheren van wateren (met name in de bebouwde kom).

5 Uitvoeringsprogramma en toetsing voorgenomen maatregelen

5.1 Uitvoeringsprogramma

In de onderstaande tabel staat per maatregel het toetsingsresultaat, de actoren en kostentoedeling aangegeven. De gebruikte afkortingen staan onder de tabel toegelicht. Het toets resultaat wordt als volgt uitgedrukt in een letter:

- A. maatregel heeft zeker positief effect op doelen water/natuurbeheer/recreatie;
- B. maatregel heeft mogelijk positief effect;
- C. maatregel heeft geen effect;
- D. maatregel heeft mogelijk negatief effect;
- E. maatregel heeft zeker negatief effect.

De maatregelen zijn getoetst aan de KRW-doelen voor de verschillende waterlichamen, aan de keur en aan het Visbeleid van Waterschap Rijn en IJssel.

Maatregelen in de laatste categorie (E) kunnen niet worden uitgevoerd. Voor maatregelen met een mogelijk negatief effect (D) kan eerst nader onderzoek worden gevraagd. Voor de andere categorieën geldt dat de betreffende maatregel kan worden uitgevoerd.

In overleg met de VBC Rijn en IJssel zal jaarlijks worden bepaald welke maatregelen zullen worden uitgevoerd, wat zal worden vastgelegd in het werkplan van de VBC Rijn en IJssel.

Tabel 5.1 Uitvoeringsprogramma Visplan

Voorgenomen maatregelen	Toets	Wie*	Kosten toedeling
4.1 Visrechten en Sportvisserijgebruik			
1. Sportvisserijgebruik beter in kaart brengen door veldonderzoek.	C	HF	HF
2. De federaties stellen jaarlijks een wedstrijdplanning op en communiceren deze met het waterschap.	C	HF	nvt
3. Voor het nachtvisseren wordt bekeken of er uitbreiding mogelijk is in de nieuwe wateren die in eigendom zijn gekomen bij WRIJ en verhuurd worden aan de sportvisserij.	C	HF / WRIJ	nvt
4.2 Visstand en viswatertype			
4. Het waterschap adviseren over een visvriendelijk beheer van watergangen.	A	HF / VBC wg regio	In eigen beheer
5. Het monitoren een project waarbij dood hout is aangebracht in een van de aangelegde stapstenen naast de Oude IJssel. Het dode hout moet dienen als extra schuilplaats voor vis, met name in de wintermaanden.	A	HF / WRIJ	HF / WRIJ

Voorgenomen maatregelen	Toets	Wie*	Kosten toedeling
Aan de hand van monitoring wordt gekeken of de maatregel succesvol is en evt. uitgebreid kan worden naar andere wateren.			
6. Volgen van onderzoek naar effect van maaien op de visstand en hoe hier het beste rekening mee gehouden kan worden.	A	HF / WRIJ / VBC wg regio	nvt
4.3 Visuitzet			
7. Hengelsport Federatie Midden Nederland zal de proef die in 2014 is uitgevoerd op de Oude IJssel met uitzet van 240 spiegelkarpers evalueren in de VBC.	C	HF / WRIJ	nvt
8. Opstellen meerjarenplan voor projectmatige visuitzet voor alle federatieve wateren.	B	HF	HF
9. Uitzet op afgesloten wateren alleen op basis van deskundig advies.	C	HSV / HF	HSV/ HF
10. Bij grootschalige vissterfte, kan na overleg met het waterschap en na visstandonderzoek, vis worden uitgezet om het visbestand weer op peil te brengen.	A	HF	HF
11. Hengelsportverenigingen informeren over het uitzetbeleid, met name voor de afgesloten wateren.	C	HF	HF
12. Voor verenigingswateren in de bebouwde kom wordt een project "Sportvisserij op de kaart" gestart waarbij de wensen voor visuitzet in kaart worden gebracht. Hierbij worden specifieke "Hengelwateren" aangewezen waar de sportvisserij een kunstmatig beheer van hoge dichtheden kleine karpers nastreeft. Dit wordt gebied breed opgepakt en uitgewerkt conform de landelijke richtlijnen voor uitzet karpers.	B	HSV / HF	HSV / HF
4.4 Visonttrekking			
13. Handhaven voorwaarden ten aanzien van visonttrekking.	B	HF	HF
14. In samenwerking met Sportvisserij Nederland evalueren bestaande regelgeving ten aanzien van meeneemlimieten en minimum / maximummaten vis.	B	HF / SNL	nvt
4.5 Vismortaliteit			
15. Vissterftes worden gerapporteerd binnen de VBC. De VBC zal jaarlijks een overzicht opstellen.	C	WRIJ / HF	nvt
16. Risico-inventarisatie opstellen voor vissterfte als gevolg van gebrekkige inrichting of beheer van watergangen. Op basis van deze inventarisatie maatregelen aan het waterschap voorstellen ter voorkoming van vissterfte (o.a. aanleg diepe plaatsen, aanbrengen structuur, gedifferentieerd maai-beheer)	A	HF / VBC wg regio	Nader af te spreken
17. Een voorstel opstellen voor een protocol "omgaan met vissterfte".	B	WRIJ / HF	Nvt
18. Input/advies leveren ten aanzien van nieuw aan te leggen waterkrachtcentrales.	B	HF / SNL	nvt
19. Meedenken in het beter laten functioneren van watergangen voor vis en verbetering van de voedselsituaties ten einde de draagkracht van wateren te vergroten en de visstand op een goed peil te houden.	B	HF / SNL / WRIJ	nvt
4.6 Monitoring			
20. Volgen van trends in de visstand en deze afzetten tegen o.a. de maatregelen die zijn genomen ter verbetering van de visstand o.a. t.b.v. de KRW.	C	HF / WRIJ	nvt
21. Nieuwe monitoringsactiviteiten worden vooraf aan de VBC gemeld	C	WRIJ / HF derden	Nvt

Voorgenomen maatregelen	Toets	Wie*	Kosten toedeling
22. Voorafgaand aan realisatie van "Hengelwateren" vind er visserijkundig onderzoek plaats en wordt bepaald of deze functie haalbaar is.	C	HSV / HF	HSV / HF
4.7 Regelgeving Sportvisserij			
23. Landelijk evalueren van de regels m.b.t. meenemen van vis, denk aan minimum en maximummaten en meeneemlimieten.	C	HF / SNL	nvt
24. Toestemming verkrijgen om legaal tentjes te mogen plaatsen daar waar 's nachts gevestigd mag worden (APV gemeenten)	C	HF	nvt
25. Bekijken of uitbreiding van nachtvissen mogelijk is o.a. in de wateren die recent in eigendom van WRIJ zijn gekomen.	C	WRIJ / HF	nvt
4.8 Controle en Handhaving			
26. Contact leggen met politie en andere handhavende instanties t.b.v. afstemming controle.	B/C	HF	Nvt
27. Educatie verzorgen voor politiekorpsen die aan de slag willen met visserijcontroles	B	HF / SNL	Nvt
28. Jaarlijks wordt in februari nagegaan of de controles voor het komende jaar andere accenten dienen te krijgen.	B/C	HF	Nvt
4.9 Bereikbaarheid			
29. Inventariseren en op kaart zetten van 'hotspots'.	C	HF / VBC wg regio	HF
30. Afspraken maken over beheer en onderhoud van de locaties met de status actief opengesteld.	C	WRIJ / HF	Nader af te spreken
31. Onderzoek uitvoeren naar effectieve maatregelen om waterplanten te beheren	B	WRIJ / HF	Nader af te spreken
32. Het waterschap toestemming vragen voor een proef met het verwijderen van waterplanten op tien locaties om jaarrond vismogelijkheden te creëren.	C	WRIJ/ HF	Nader af te spreken
33. Opstarten project 'Sportvisserij op de kaart' om verenigingen toestemming te verlenen om zelf aan de slag te gaan met het beheren van wateren (met name in de bebouwde kom).	C	HSV / HF	HSV / HF

*HF: Hengelsport Federatie Midden Nederland / Sportvisserij Oost Nederland
 HSV: de Hengelsportverenigingen in het plangebied.
 WRIJ: Waterschap Rijn en IJssel
 VBC wg regio: Regionale Werkgroep onderdeel van de VBC Rijn en IJssel
 SNL: Sportvisserij Nederland

5.2 Toelichting op de toetsing

5.2.1 Maatregel 3: Uitbreiding nachtvisserij.

Begin 2017 is er een nieuwe huurovereenkomst met de federatie afgesloten. Aanleiding hiervoor was de grote hoeveelheid water die WRIJ erbij heeft gekregen uit de overdracht van stedelijk water. Voor deze wateren zijn nog geen afspraken gemaakt m.b.t. het nachtvisserij. Er moet gekeken worden of deze wateren zich lenen voor het nachtvisserij of dat hier beter van afgezien kan worden.

5.2.2 Maatregel 8: Projectmatige visuitzet.

Binnen de VBC is er vaak discussie geweest over visuitzet. In de praktijk werden deze discussies veel te ad-hoc gevoerd. Het waterschap kon daardoor niet goed inschatten hoe de sportvisserij met alle wateren om wil gaan. Om meer transparantie te bieden en ad-hoc discussies over visuitzet te voorkomen heeft de federatie een meerjarenplan visuitzet opgesteld. Het voorstel heeft betrekking op de wateren waar de federatie visrechtgebied is. De plannen van lokale verenigingen zijn niet geïnventariseerd in dit visplan maar krijgen een plek in het project "Sportvisserij op de kaart". De uitwerking van dit projectvoorstel is vanwege zijn omvang opgenomen in bijlage VI.

In 2016 zijn de landelijke Richtlijnen voor uitzet karper (RUK) vastgesteld door Sportvisserij Nederland, Unie van Waterschappen en Rijkswaterstaat als leidraad voor karperbeheer in Nederland. Een van de adviezen uit de richtlijn is het gebied breed opzetten van karperbeheer. Hierbij worden keuzes gemaakt per water en verschillende typen karper beheer aangewezen. Waterschap Rijn en IJssel heeft besloten om de richtlijn te gebruiken als leidraad om karper uitzet in haar gebied te toetsen. In de uitwerking wordt afgewogen waar wel uitgezet kan worden en waar niet, worden afspraken gemaakt over de hoeveelheid vis etc. Het streven is om met de meerjarenplanning toestemming te organiseren voor langere periode conform de gemaakte afspraken.

5.2.3 Maatregel 9: Visuitzet in afgesloten wateren

Uitzet op afgesloten wateren zal alleen plaatsvinden op basis van deskundig advies en na melding aan de VBC. Uitzet vindt met name plaats in de afgesloten stadswateren. Deze wateren zijn kunstmatig en hebben een functie als waterberging, sierwater of sportvisserijwater. Vanwege de kunstmatige inrichting van het water hebben deze wateren vaak een lage natuurwaarde. Dit type wateren hebben vaak veel beperkingen voor vis. De sportvisserij streeft op dit type wateren naar een voor vis verbeterde inrichting, door de aanleg van natuurvriendelijke oevers of kunstmatige structuren in het water. Mocht dit niet kunnen of onvoldoende resultaat geven, dan kan ten behoeve van het sportvisserijbelang vis worden uitgezet. Het is belangrijk dat dit zodanig gebeurt dat de aanwezige visstand hiervan geen schade ondervindt en de uit te zetten vis kan overleven. Een deskundige op het gebied van visstand- of visserijbeheer kan hiervoor een advies opstellen.

Om de sportvisserijfunctie beter vorm te geven streeft de sportvisserij naar wateren met specifieke hengelsport functie om optimaal aan het gebruik tegemoet te kunnen komen. Voor deze functie kan veel vis uitgezet worden waardoor de visstand ten behoeve van de sportvisserijfunctie vrij eenzijdig is. In veel gemeenten worden o.a. retentievijvers aangelegd. Deze kunnen met enkele aanpassingen geschikt gemaakt worden voor de hengelsport. Dit zal per geval uitgewerkt en afgestemd moeten worden met de waterbeheerder en evt. andere belanghebbenden.

5.2.4 Maatregel 12: project "Sportvisserij op de kaart".

Het project "Sportvisserij op de kaart" heeft als doel om maatregelen die verenigingen willen realiseren op kaart weer te geven. Deze inventarisatie wordt gedaan voor het gehele waterschapsgebied. Uiteindelijk moet de inventarisatie leiden tot inzicht in de wensen en behoeften van verenigingen. Dit kan gaan over waterplantenproblematiek, onbereikbare oevers, ontoereikende visstand etc. De knelpunten en wensen leiden tot een maatregelenpakket voor een aantal wateren waar de verenigingen capaciteit en budget voor hebben om dit te realiseren. Voor een aantal maatregelen zal een watervergunning moeten worden aangevraagd. Maatregelen als visuitzet vragen om beleidsmatige keuzes welke afgestemd moeten worden op de doelen van WRIJ. Voor visuitzet en bereiken van hoge dichtheden kleine karpers zal er een functie "hengelwater" toegekend moeten worden om verenigingen de ruimte te geven de maatregel uit te kunnen voeren. Deze laatste maatregel is een voortvloeiende uit de landelijke "Richtlijnen uitzet karpers". Streven is om per woonkern een dergelijke vijver te realiseren om de verenigingen de kans te geven jeugd op te leiden, activiteiten te organiseren etc.

6 Communicatie, evaluatie en bijstelling visplan

6.1 Communicatie

Het visplan zal aan alle visrechthebbenden en hengelsportorganisaties worden toegestuurd. Het visplan wordt daarnaast gepubliceerd op de website www.visstandbeheercommissie.nl.

Jaarlijks zal er een informatiebijeenkomst over het visstand- en visserijbeheer worden gehouden voor alle betrokkenen in het beheergebied. De monitoringsresultaten en een jaarrapportage over het afgelopen jaar zullen dan gepresenteerd worden.

Specifieke regelgeving voor sportvissers zal via de VISpas en www.visplanner.nl gecommuniceerd worden. Daarnaast beschikken de federaties over eigen websites en social media kanalen, deze kunnen ingezet worden om te communiceren met de achterban.

6.2 Evaluatie en bijstelling visplan

Mede op basis van het visplan wordt jaarlijks in december de jaaragenda van de VBC vastgesteld. Jaarlijks in februari worden de beschikbare monitorings- en registratiegegevens besproken en wordt het beleid geëvalueerd. De werkgroep Visplan bereidt dit voor.

Indien noodzakelijk wordt door de Werkgroep Visplan het visplan vervolgens bijgesteld.

7 **Bijlagen**

Bijlage I	Literatuur/gebruikte informatie	54
Bijlage II	Overzicht maatregelen uit de visstandbeheerplannen	57
Bijlage III	Impressie workshop met hengelsportverenigingen	58
Bijlage IV	Sportvisserijtypen.....	59
Bijlage V	Kaarten huidige wedstrijdtrajecten	61
Bijlage VI	Uitwerking projectmatige visuitzet binnen WRIJ	69
Bijlage VII	Achtergronden m.b.t. het nachtvissen	81

Bijlage I Literatuur/gebruikte informatie

- Aalderen, R.A.A. van, 2017. BOA-controles door de sportvisserij in 2016. Sportvisserij Nederland Bilthoven.
- Bebber, M. van, 1994. Sportvisserijgebruik in Oost-Gelderland, achtergronddocument Nummer 1; Ten behoeve van het sportvisserijontwikkelingsplan Oost Gelderse wateren. Commissie Sportvisserij Oostgelderse Wateren, Hengelsportfederatie " De Oude IJssel", Pootvisfonds van de Berkel, NVVS, Amersfoort.
- Boedeltje, G., 2008. Waterplanten- en vissenonderzoek in waterlichamen van Waterschap Rijn en IJssel in 2008; Bemonstering en toetsing volgens de Kaderrichtlijn Water. Bureau Daslook, Lochem.
- Bosman, D.A.F. & J. Quak, 1999-a. Visstandbeheerplan Berkel 1999-2010. OVB & Pootvisfonds van de Berkel, Nieuwegein/Borculo.
- Bosman, D.A.F. & J. Quak, 1999-b. Visstandbeheerplan Oude IJssel 1999-2010. OVB & HSF De Oude IJssel, Nieuwegein/Eibergen.
- Bosman, F., 2008. Analyse bestaande Visstandbeheerplannen & Sportvisserijontwikkelingplannen. Federatie Midden Nederland, Arnhem.
- Bosman, F. & J.H. Kamman, 2007. Sportvisserijnota Midden Nederland; deelrapport enquête sportvissers. Hengelsport Federatie Midden Nederland, Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Bosman, F. & J. Kamman, 2008. Sportvisserijnota Midden Nederland 2008-2015. Federatie Midden Nederland en Sportvisserij Nederland, Arnhem/Bilthoven.
- Craaikamp, V. van, et.al., 2009. Baggerbeleidsplan Waterschap Rijn en IJssel, Periode: 2010 – 2015. Grontmij, Houten.
- Europese Unie, 2007. Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van maatregelen voor het herstel van het bestand van Europese aal. Verordening 10361/07. Europese Unie, Brussel.
- Kampen, J., 2005. Visstandbemonstering Berkel 2005. AquaTerra-KuiperBurger, Geldermalsen.
- Ministerie van LNV, 2009. Brief aan de Tweede Kamer van de minister van LNV betreffende Beleidsvoornemens binnenvisserij en verankering VBC's en visplannen, d.d. 13-11-2009.
- Ministerie van LNV, 2009-b. The Netherlands eel management plan. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Rutjes, P. en R. Fortuin, 2007. Bijlagen bij KRW bemonstering 19 beken waterschap Rijn & IJssel. AquaTerra-KuiperBurger, Geldermalsen.
- Rutjes, P. en R. Fortuin, 2008. KRW bemonstering 19 beken Waterschap Rijn & IJssel. AquaTerra-KuiperBurger, Geldermalsen.
- RWS Waterdienst, 2010. KRW Toetsingskader Visplannen Rijkswateren. RWS Waterdienst, Lelystad.
- Quak, J., 1997-a. Visstandbeheerplan Boven Slinge 1997-2006. OVB & Hengelsportfederatie " De Oude IJssel", Nieuwegein.
- Quak, J., 1997-b. Visstandbeheerplan Groenlose Slinge 1997 - 2006. OVB & Pootvisfonds van de Berkel, Nieuwegein/Borculo.
- Scheffer M. 1998, Ecology of shallow lakes. Population and community biology series 22. Chapman & Hall, London.

- Smith P.A., B. Moss, L. Carvalho, A.E. Williams & B.J. Howard, 1999. Towards a quantitative basis for the management of freshwater fisheries in sites of nature conservation interest. Presented at the institute of Fisheries Management 30th Annual Study Course, Sparsholt College.
- Smulders, M.J.M. et al., 2006. Herintroduceren van soorten, bijplaatsen of verplaatsen: een afwegingskader. Alterra, Wageningen.
- Spier, J.L., P.B. Broeckx en J.H. Bergsma, 2007. Vismigratie in de Achterhoek; Onderzoek naar vismigratie in de Schipbeek, de Groenlose Slinge en de Oude IJssel. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Sportvisserij Nederland, z.j.. Nachtvissen goed geregeld; Vissend overnachten aan het water. Sportvisserij Nederland Bilthoven.
- Sportvisserij Nederland, 2016. Landelijke & Federatieve Lijst van Nederlandse Viswateren 2016 – 2017 – 2018. Sportvisserij Nederland Bilthoven.
- STOWA, 2002. Handboek Visstandbemonstering. Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer. Rapport 2002/07. STOWA, Utrecht.
- STOWA, 2007. Referenties en maatlatten voor natuurlijke watertypen voor de kaderrichtlijn water. STOWA, Utrecht.
- Unie van Waterschappen et.al., 2006. Adviesnota Beleid Water- en Visstandbeheer. Unie van Waterschappen, Sportvisserij Nederland en de Combinatie van Beroepsvissers, Rijswijk.
- Waterschap Rijn en IJssel, 2004. Nota recreatief medegebruik Waterschap Rijn en IJssel 2004. Waterschap Rijn en IJssel, Doetinchem.
- Waterschap Rijn en IJssel, 2009. Waterbeheerplan 2010-2015. Waterschap Rijn en IJssel, Doetinchem.
- Waterschap Rijn en IJssel, 2009. Keur Waterschap Rijn en IJssel 2009. Waterschap Rijn en IJssel, Doetinchem.
- Waterschap Rijn en IJssel, 2010. Evaluatie recreatief medegebruik. Waterschap Rijn en IJssel, Doetinchem.
- Waterschap Rijn en IJssel, 2010-b. Visbeleid Waterschap Rijn en IJssel. Waterschap Rijn en IJssel, Doetinchem.
- Zoetemeyer, R.B., & B.J. Lucas, 2007. Basisboek visstandbeheer. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Rekenhulp karper versie 1. Sportvisserij Nederland, Bilthoven
- Quak, J., 2014. Karpersnota, Deelnota 5 Karperbeheer. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Waterschap Rijn en IJssel, 2014. Ontwerp Waterbeheerplan 2016-2021. Waterschap Rijn en IJssel, Doetinchem
- Hoorweg M.K., 2013. Visserijkundig Onderzoek De Oude IJssel van Doesburg tot en met Ulft. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- R.S. De Wilt & W.A.M. van Emmerik, 2008. Kennisdocument Karper. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Janssen, 2016. Waterplantenbeheer. Sportvisserij Nederland, Bilthoven. Beleidsplan wedstrijden 2016-2020, Als team naar de top. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Naar Buiten! Beleidsplan Sportvisserij Nederland 2016-2020. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- J. Weitjens, F. Matthys en R.A.A. van Alderen, 2016. Spiegelbeelden, analyse van 17 jaar spiegelkarperprojecten.
- Richtlijnen uitzet karper – Versie 18-11-2015

- P.A.D.M. Wijmans, 2016. Visserijkundig Onderzoek Stapstenen Oude IJssel te Etten en Terborg. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- STOWA, 2012. Referenties en maatlatten voor natuurlijke watertypen voor de kaderrichtlijn water 2015-2021. Rapport 31, 2012. STOWA, Utrecht.
- STOWA, 2012. Omschrijving MEP en maatlatten voor sloten en kanalen voor de kaderrichtlijn water 2015-2021. Rapport 34, 2012. STOWA, Utrecht.
- Sanne Kaspers, 2015. Kennisdocument Waterkracht in Nederland, Energetisch, economisch en ecologisch. Sportvisserij Nederland, Bilthoven
- Finn Økland, Maxim A.K. Teichert, Eva B. Thorstad, Torgeir B. Havn, Lisa Heermann, Stein Are Sæther, Ola H. Diserud, Meelis Tambets, Richard D. Hedger and Jost Borcherding. Downstream migration of Atlantic salmon smolt at three German hydropower stations. Köln and Trondheim August 2016. Norwegian Institute for Nature Research.
- Ingenieurbüro Floeksmühle. Gebruik van watermolens in relatie tot de aquatische ecologie. Toetsingskader voor het stroomgebied van de Geul. Aken, december 2015. Provincie Limburg, Waterschap Roer en Overmaas.
- I.L.Y. Spierts, J. Kampen, 2014. Onderzoek visvriendelijkheid Oryon Watermill. Rapportnummer: 20130748/001. ATKB Geldermalsen.
- Edler et al, 2011. Untersuchungen zur Abwanderung und Schädigung von Fischen an der Wasserkraftschnecke Rhede-Krechting, Bocholter Aa (Kreis Borken). Bochum.
- F.T. Vriese, A.D. Buijse, D. Bijstra, H. Bakker, M. van den Berg, A.W. Breukelaar. Voorstel voor een toetsingskader voor waterkrachtcentrales in de rijkswateren, 2013. ATKB, Adviesbureau m.m.v. Deltares en Rijkswaterstaat Stellendam (etc.). Rapportnummer: 20130475/03 ATKB
- RWS Water, Verkeer en Leefomgeving. Toetsingskader voor waterkrachtcentrales in Nederlandse Rijkswateren, 2014.

Websites:

- Waterschap Rijn en IJssel: www.wrij.nl
- Boaregistratie.nl: www.boaregistratie.nl
- www.controlesportvisserij.nl
- www.mijnvismaat.nl

Bijlage II Overzicht maatregelen uit de visstandbeheerplannen

Maatregel:	Stand van zaken uitvoering: uitgevoerd ja/nee			
	Berkel	Oude IJssel	Boven Slinge	Groenlose Slinge
Overleg met waterbeheerder inzake knelpunten en maatregelen.	ja	ja	ja	ja
Het - in overleg met de waterbeheerder - selecteren van geschikte locaties voor experimenten met eieren en broed na ecologisch herstel van wateren.	nee	nee	nee	nee
Het informeren over mogelijkheden van verkrijgen uitzettingsmateriaal en praktijkervaring op dit gebied.	nee	nee	ja	ja
Uitvoeren van ondersteunende uitzettingen	nee	nee	ja	ja
Het stimuleren van en bijdragen aan een proefproject herstel vismigratie.	ja	ja	ja	ja
Het stimuleren van en bijdragen aan een proefproject <i>Oeverinrichting, visstand en sportvisserij</i> .	nee	nee	nee	nee
Het voortzetten van het reeds opgestarte hengelvangstregistratiesysteem om de ontwikkelingen in de visstand te kunnen blijven volgen.	ja	ja	ja	ja
Opnieuw uitvoeren van een visserijkundig onderzoek om ontwikkelingen in de visstand te kunnen blijven volgen.	nee	nee	nee	nee
Het overleggen met en informeren van de waterbeheerder over de voorgenomen visstandbemonsteringen en de bijdrage ten aanzien van de monitoring.	nee	nee	nee	nee
Het handhaven c.q. instellen van een centraal meldingspunt voor karakteristieke vissoorten.	nee	nee	nee	nee
Het volgen van de (spontane) ontwikkelingen die het gevolg zijn van herinrichting van trajecten in het stroomgebied.	nee	nee	nee	nee
Aanpassing van het vergunningenbeleid c.q. - bepalingen.	ja	ja	ja	ja
Uitwerken van de in het kader van het beheerplan vorm te geven voorlichting.	nee	nee	nee	nee

Bijlage III Impressie workshop met hengelsportverenigingen

Tijdens een bijeenkomst op 7 april 2010 in het kader van het op te stellen visserijbeleid door het waterschap, de instelling van de VBC en het opstellen van een visplan, zijn de hengelsportvereniging in het beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel geïnformeerd over genoemde zaken. Daarnaast was er ruim gelegenheid voor het inbrengen van knelpunten en wensen ten aanzien van de sportvisserij.

Tijdens het eerste deel van de bijeenkomst werden presentaties gehouden over de hiervoor genoemde zaken door heemraad Els Rutting, Frank Bosman (Hengelsport Federatie Midden Nederland) en Roland van Aalderen (Sportvisserij Nederland).

Na de presentaties konden de aanwezige HSV-en hun wensen en maatregelen op geeltjes noteren en op flipover-vellen plakken. Na het clusteren van de opgeschreven wensen, kon iedere aanwezige drie stickers plakken bij de onderwerpen die hem het meeste aanspraken. In totaal zijn 85 stickers geplakt.

- Het thema bereikbaarheid en bevisbaarheid sprong er het meest uit. In totaal werden hier 39 stickers geplakt verdeeld over 3 clusters: oevers maaien tbv bereikbaarheid (21), aanpak waterplantengroei (2), en op diepte houden watergangen (16).
- Het thema visuitzetting en –visonttrekking scoorde 14 stickers. Waar bij het enige cluster visuitzet cq het op peil houden van de visstand alle stickers waren geplakt.
- Het thema visrechten en visserijgebruik leefde ook bij de aanwezigen. Hier werden 11 stickers geplakt. De wens om al het water bij de federaties onder te brengen werd gesteund met 7 stickers. Het thema visrechten in z'n algemeenheid werd met 4 stickers gewaardeerd.
- Bij het thema Vissterfte werden 9 stickers geplakt. De stickers werden alleen bij het cluster uitdiepen/baggeren geplakt.
- Het thema visstand en viswatertype werd 7 keer gekozen. Hier scoorde het knelpunt slechte visstand 5 keer. De wens voor meer voorn en brasem scoorde 2 keer.
- De thema's Regelgeving, controle en handhaving scoorden samen 5 keer verspreid over verschillende subthema's.
- Het thema Monitoring/visstandonderzoek scoorde slechts een keer, opvallend was dat er wel meerdere geeltjes waren geplakt met de wens om hengelvangstregistratie bij wedstrijden te verplichten.

Samenvattend kan voorlopig geconcludeerd worden dat de wens van de hengelsportverenigingen vooral op het vlak van bereikbaarheid en toegankelijkheid ligt. Het begaanbaar maken van oevers, oplossingen tegen het dichtgroeien van watergangen en het op diepte houden van watergangen zijn het meest gewenst.

Tijdens de rondvraag kwam het bovenstaande ook aan de orde. Met name het probleem van het dichtgroeien van watergangen werd daarbij naar voren gebracht. Een mogelijke oplossingsrichting werd gezien in het lokaal aanpakken van knelpunten, in plaats van watergangen in het geheel aan te pakken.

Bijlage IV Sportvisserijtypen

Sportvissers in Nederland vissen op verschillende manieren en op verschillende vissoorten. De wensen en eisen die sportvissers stellen aan visstand, viswater en visstek zijn daardoor niet gelijk, maar lopen per type sportvisser aanzienlijk uiteen. Sportvissers die zich volledig richten op het vangen van één bepaalde vissoort, zullen vooral die wateren bevissen waar deze vissoort in redelijke mate kan worden verwacht. Daarnaast zijn er vistechnieken die specifieke eisen stellen aan de inrichting van de oevers en de directe omgeving. Er zijn bijvoorbeeld statische manieren om te vissen en meer actieve sportvisserijvormen, waarbij de hengelaar zich voortdurend verplaatst over, door of langs het water. Vooral jeugdige en mindervalide hengelaars stellen eisen aan de veiligheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid van het water.

Op grond van de combinatie van beviste vissoorten, vistechnieken en eisen die de sportvisser stelt aan het viswater en zijn visstek, is een indeling gemaakt van acht typen sportvissers. Deze typen sportvissers worden hieronder besproken.

Recreatievisser

Het grootste deel van de Nederlandse sportvissers kan worden gerekend tot het sportvisserstype recreatievisser. Dit type omvat sportvissers die met de vaste hengel of een werphengel vooral op brasem of blankvoorn vissen. Natuurbeleving, het avontuurlijk ontspannen aan de waterkant, vormt voor deze groep vaak een belangrijk motief.

Karpervisser

Karpervissers zijn grofweg in te delen in twee groepen. De ene groep wil graag veel karpers vangen en de andere groep vangt het liefst grote karpers. Dit verschil heeft belangrijke gevolgen voor de eisen die deze twee groepen aan het viswater en het visstandbeheer stellen.

Snoekvisser

Voor de snoekvisser is een gezonde snoekstand dé voorwaarde voor een geschikt viswater. Voor de snoekvisser is niet alleen de aanwezigheid van voldoende aantallen, maar ook het formaat van de te vangen snoek van belang.

Vliegvisser

Vliegvisseren vissen met imitaties van insecten en vis(larven), die door de vis vooral visueel worden waargenomen. Deze vistechniek is daardoor het meest effectief in helder water. In beken worden vissoorten als beekforel, vlagzalm, kopvoorn en winde door vliegvisseren zeer gewaardeerd.

Snoekbaarsvisser

Snoekbaars is een zeer gewilde sportvis die vanaf de kant en vooral vanuit bootjes in voedselrijke, troebele en/of diepere wateren wordt bevist. Het formaat van de te vangen snoekbaars is hierbij niet van het grootste belang.

Wedstrijdvisser

Wedstrijdvisseren willen in een bepaalde tijd zoveel mogelijk vis vangen. Het competitie-element vormt voor deze sportvisseren het belangrijkste motief. Vooral voedselrijke wateren met harde, uniforme oevers en een dicht bestand aan witvis zijn geschikt als wedstrijdwater.

Jeugdige visser

Voor jeugdige sportvisseren gelden bijzondere eisen voor wat betreft de veiligheid aan en rondom het viswater. Geschikt viswater voor de jeugd ligt in een goed bereikbare omgeving. Een gevarieerde visstand met makkelijk vangbare vissen is uiteraard een voordeel.

Mindervalide sportvisser

Mindervalide sportvisseren stellen specifieke eisen aan de toegankelijkheid van visplekken en de bevisbaarheid van het water vanaf de oever.

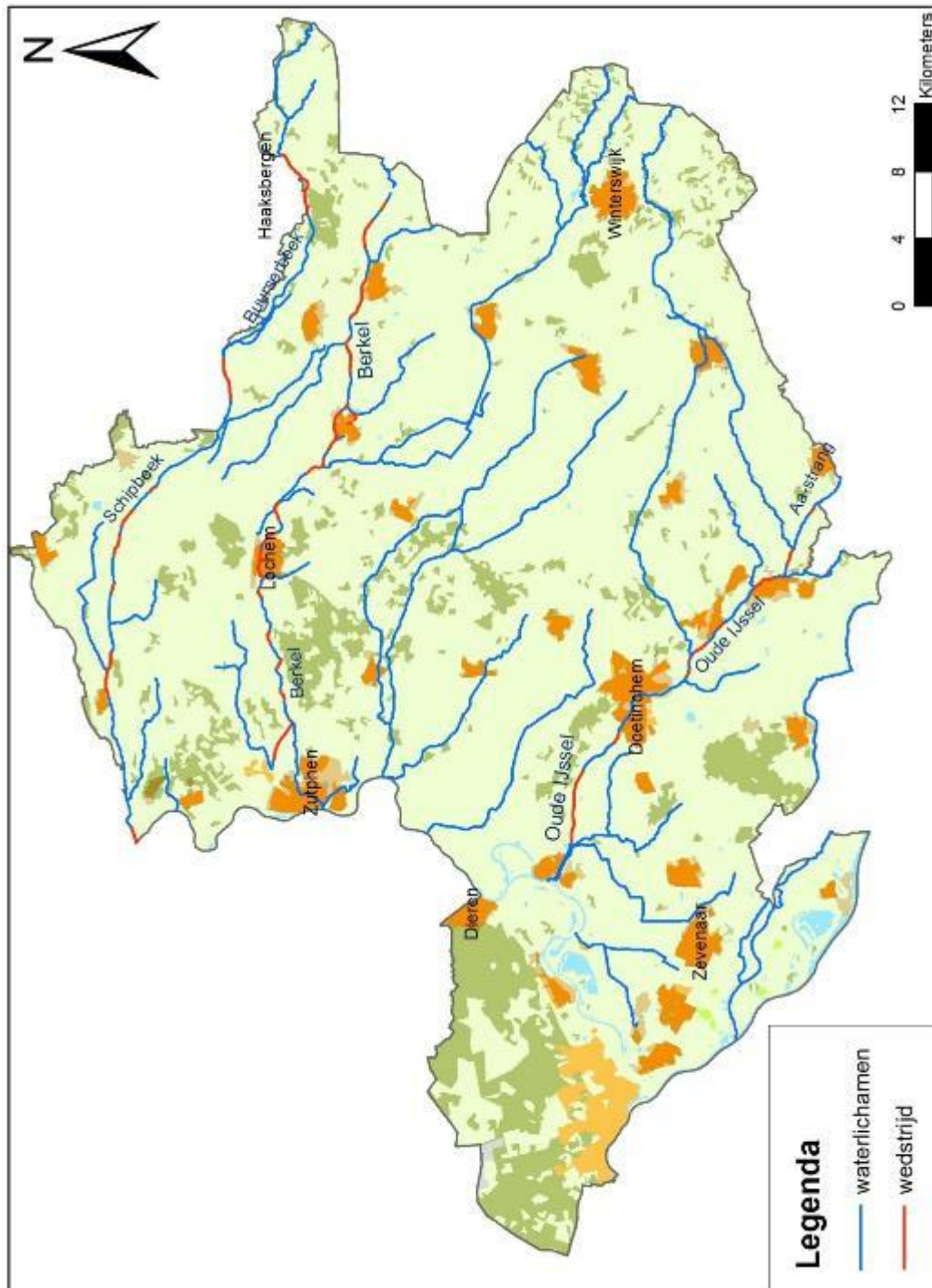

Bron:

Zoetemeyer, R.B., & B.J. Lucas, 2002. Sportvisserijgebruik: Wat willen sportvisseren? Vis & Water magazine vol. 2 (4): 3-12.

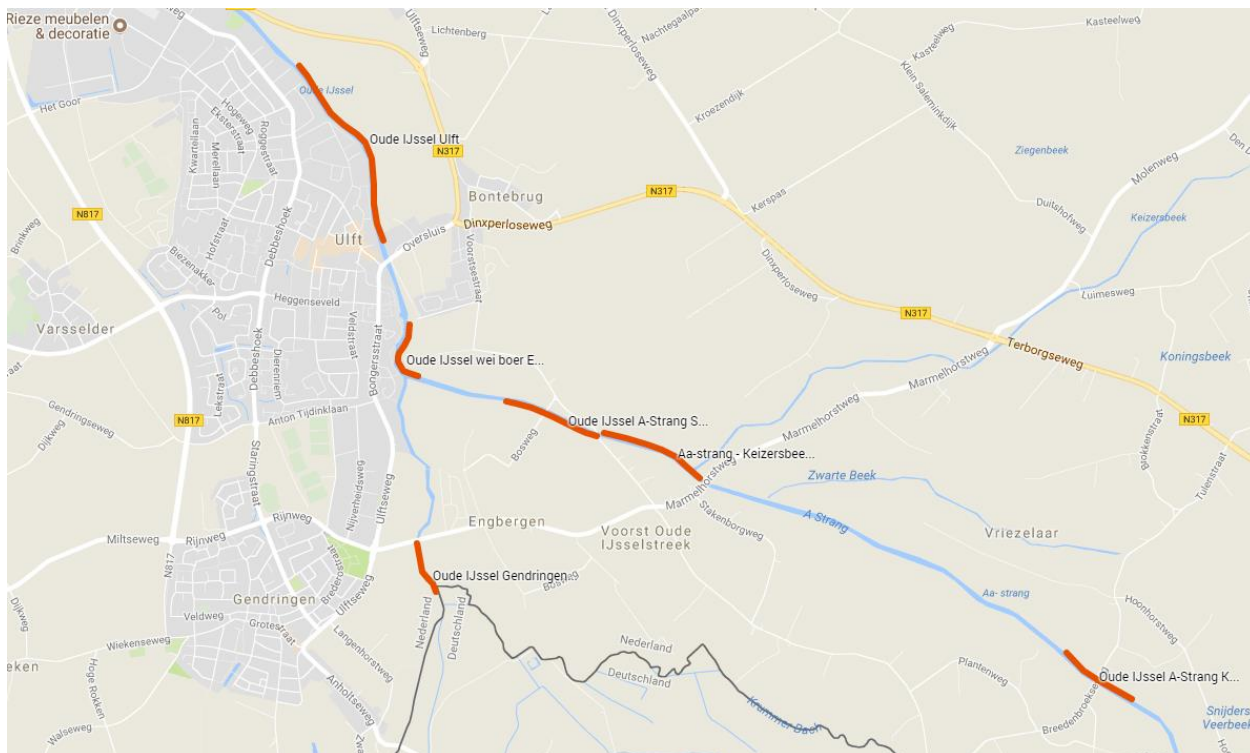
Bijlage V Kaarten huidige wedstrijdtrajecten

Op de volgende kaarten staan de trajecten aangegeven waar sportviswedstrijden worden gehouden. Deze trajecten hebben geen officiële status en er kunnen geen rechten aan worden ontleend. In de VBC Rijn en IJssel zal worden nagegaan of en zo ja welke trajecten een speciale status krijgen (zie maatregel 29, 30 en 31 uit hoofdstuk 5 van het visplan).

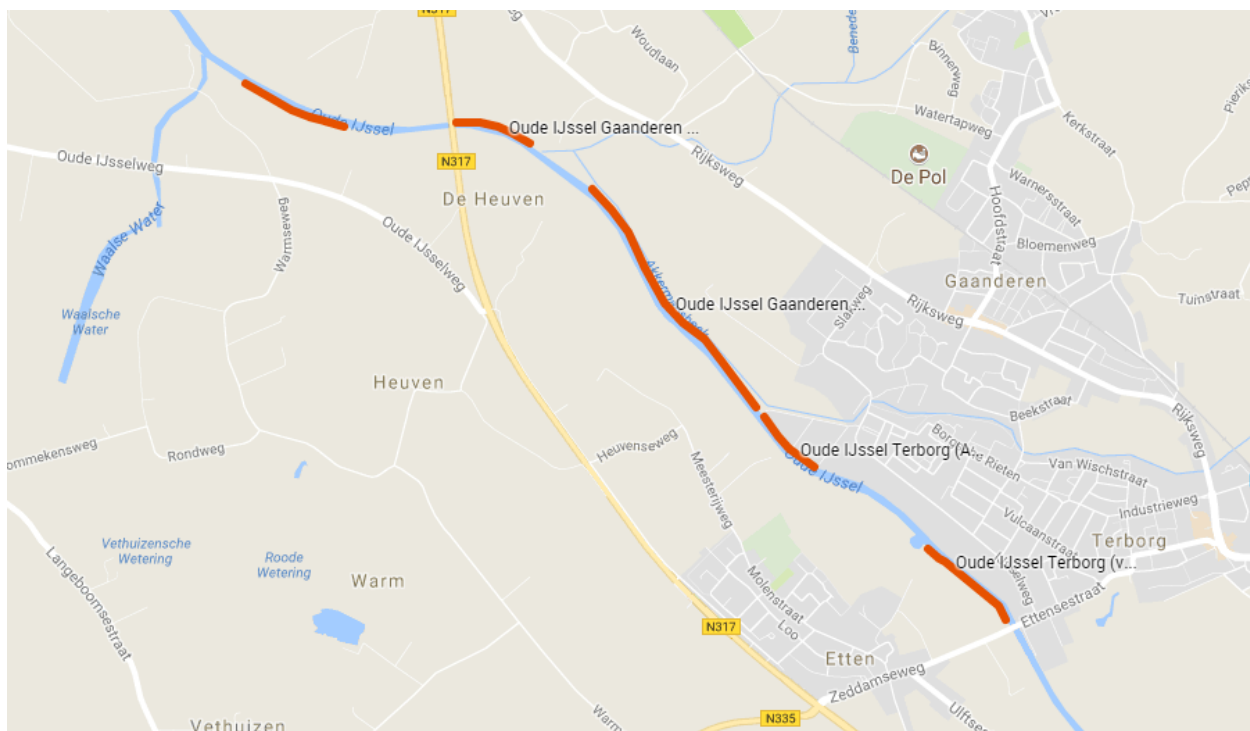

Detailkaarten wedstrijdtrajecten Oude IJssel/Aa-strang

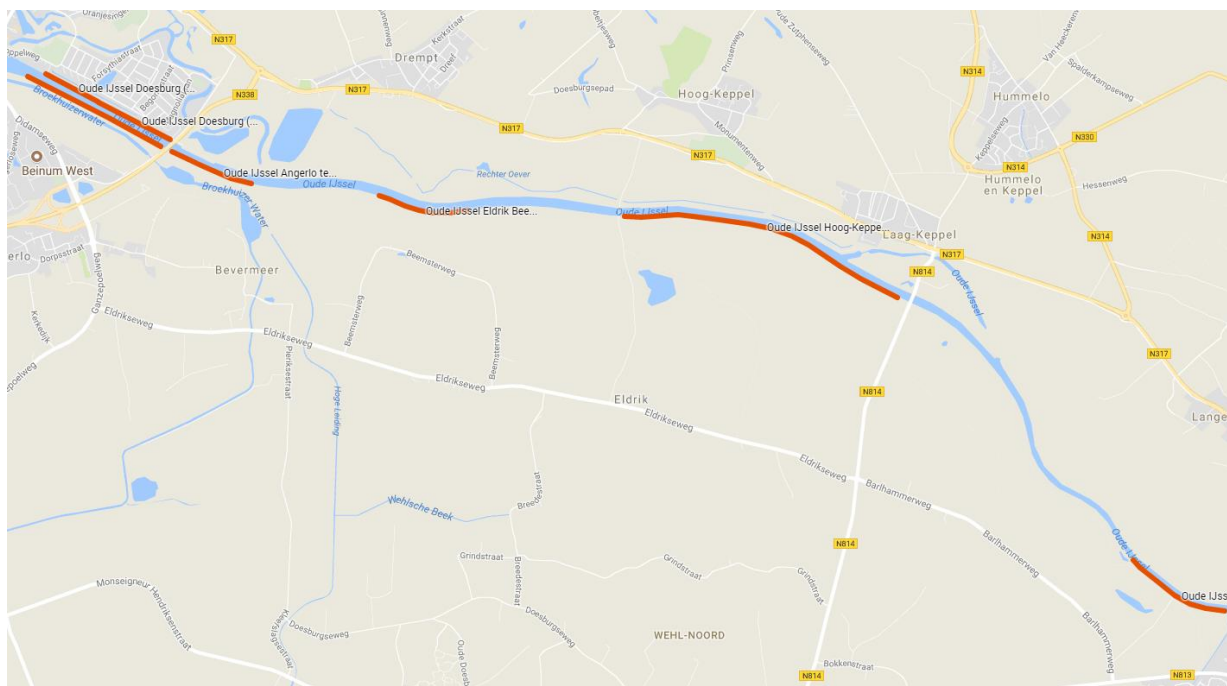
<https://drive.google.com/open?id=1A6wPH9dTkdYL4I3QNNzM-V2wZs4&usp=sharing>

Traject tegenover Dru, Wei Eringfeld, Engbergen, Klompsbrug, Keizersbeek, Hoge brug, Scheve brug, Bosweg, Tulenbrug

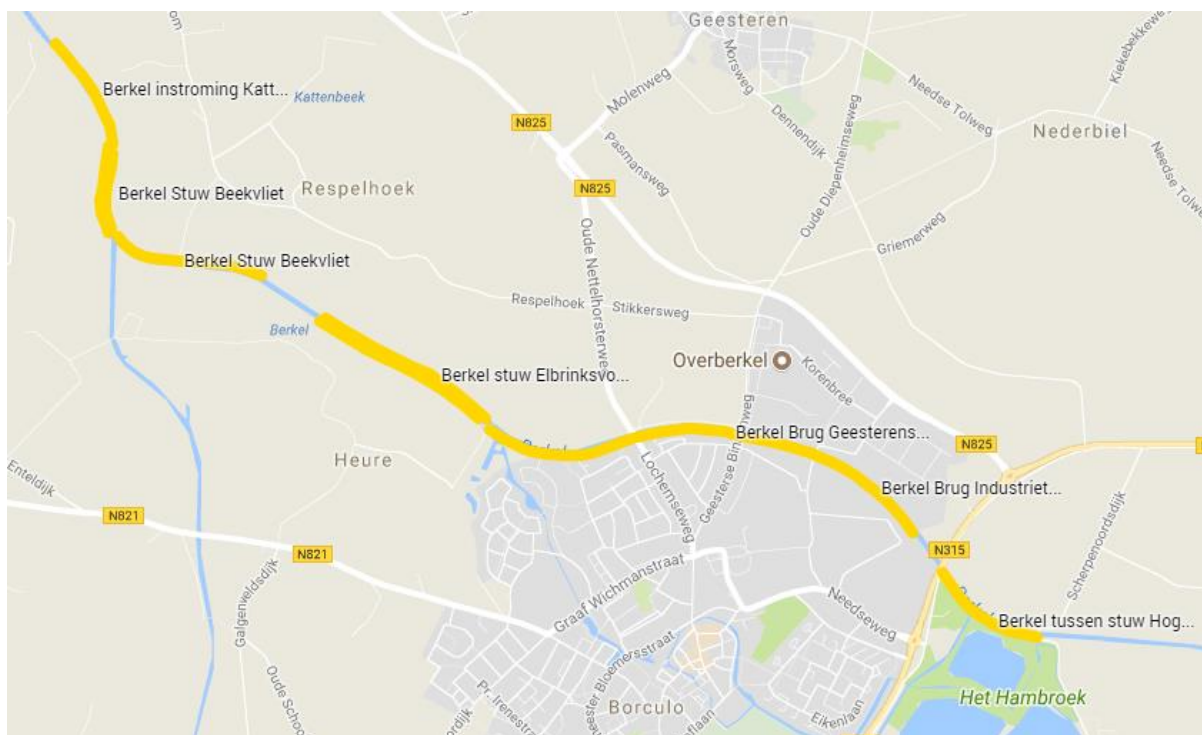
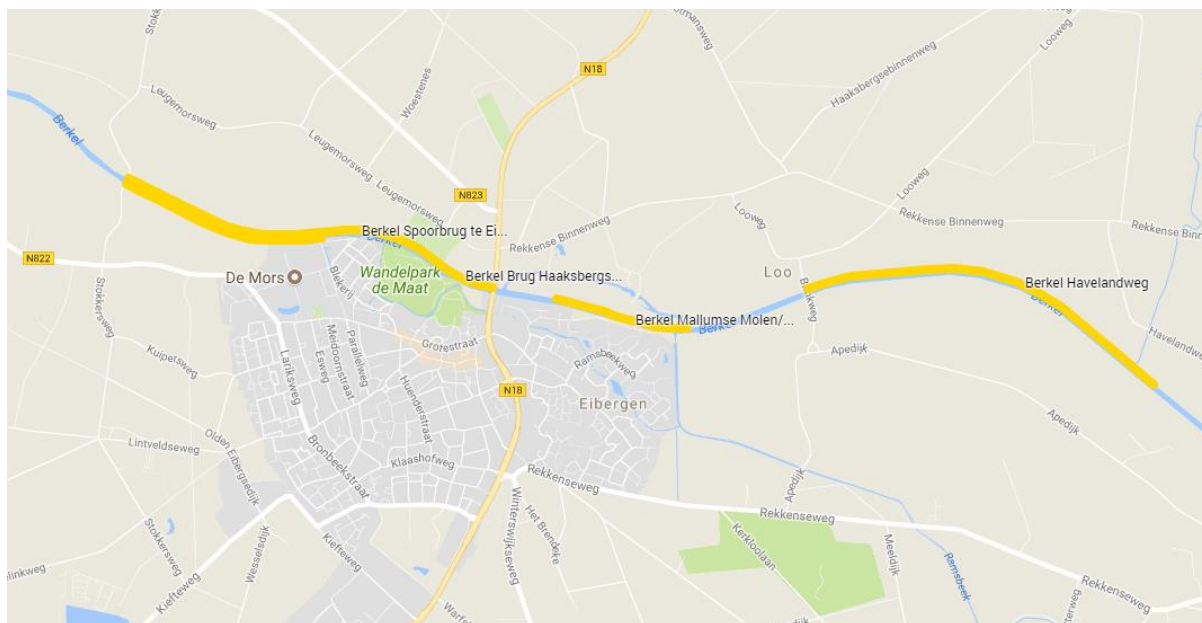
Traject Van Dam, Andriessen, Boven de Sluis, Beneden de Sluis, Warmseweg.

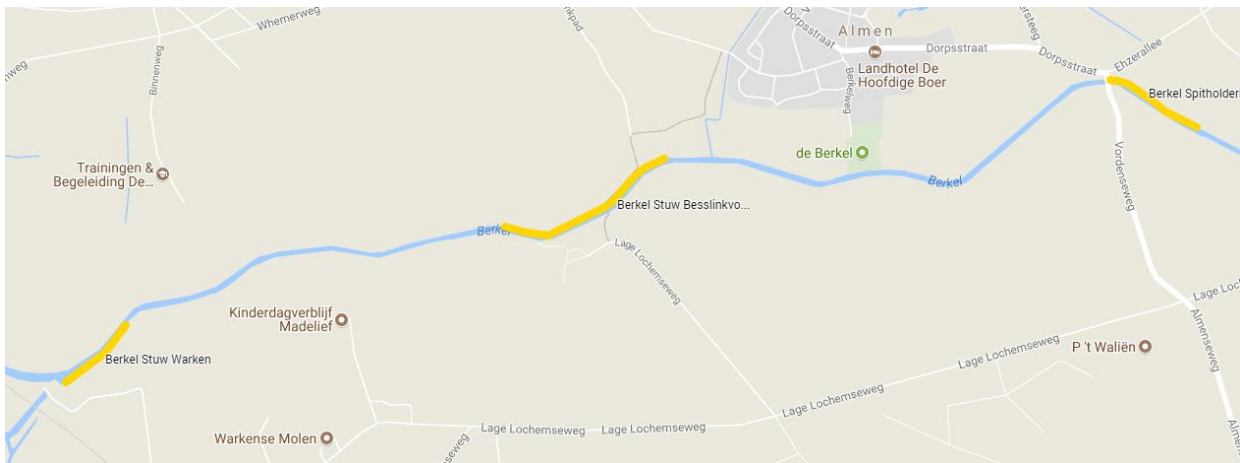

Traject De Stokhorst, Laag Keppel (molentje), Hoog Keppel (Schapenwei), Mulrabrug, Koppelweg, Viaduct Doesburg, Beensterweg en Angerlo.

Detailkaarten wedstrijdtrajecten Berkel

<https://drive.google.com/open?id=1A6wPH9dTkdYL4I3QNNzM-V2wZs4&usp=sharing>

Detailkaarten wedstrijdtrajecten Schipbeek/Buurserbeek

Op de betreffende kaarten is aangegeven op welke oever het wedstrijdtraject ligt. Rechts betreft de rechteroever met stroomrichting meekijkend. Links betreft de linkeroever met de stroomrichting meekijkend.

Bijlage VI Uitwerking Projectmatige visuitzet binnen Waterschap Rijn en IJssel

1. Aanleiding

De meeste visuitzettingen kwamen vooral ad-hoc voort uit een bepaalde wens / behoefte. Het is daarbij voor het waterschappen lastig om elke aanvraag apart te behandelen en goed te beoordelen. Het is niet duidelijk welke verzoeken er nog komen en waar ja tegen wordt gezegd. Om meer duidelijkheid te bieden en projectmatig onze wensen c.q. doelen in het gebied te communiceren willen we een meerjarenplan vaststellen voor visuitzet.

In 2016 zijn de landelijke Richtlijnen Uitzet Karper (RUK) vastgesteld door Sportvisserij Nederland, Unie van Waterschappen en Rijkswaterstaat. Deze richtlijn wordt door WRIJ gebruikt als leidraad voor beoordeling van karper uitzet. De richtlijn pleit ook voor een regionale aanpak voor meerdere jaren. Uitzettingen worden over het algemeen over meerdere jaren gespreid. Dit levert meer leeftijdsvariatie/opbouw op en geeft minder risico's ten aanzien van sterfte bij de oude vissen die er nog zwemmen.

2. Beleid federaties

Vanuit de praktijk ervaren de federaties veel beperkingen ten aanzien van visuitzet. Daarbij spelen predatie door aalscholvers en verkrijgbaarheid van bepaalde vissoorten een grote rol. De federaties willen alleen gekweekte vis uitzetten en geen wild gevangen vis. In het wild gevangen pootvis is verwijderd uit andere sportvisserijgebieden en heeft een slechte overlevingskans in andere watertypen.

De federaties richten zich alleen op vissoorten die kansrijk uitgezet kunnen worden en een bijdrage leveren aan het gebruikersgenot van een viswater. Om die reden wordt er vooral gewerkt met de volgende vissoorten:

- Zeelt (sportvisserijdoel)
- Graskarper (beheerdoel & sportvisserijdoel)
- (Spiegel)karper (beheerdoel & sportvisserijdoel)
- Kopvoorn (herintroductie)
- Serpeling (herintroductie)
- Kwabaal (herintroductie)

3. Gewenste uitzettingen per vissoort

3.1 Zeelt

Met uitzetten van zeelt is nog niet heel veel ervaring opgedaan. Gezien de beperkte ervaring willen we graag enkele pilots doen om te kijken of een uitzetting kan bijdragen aan herstel van de zeeltstand of vergroten van de sportvisserijfunctie in afgesloten vijvers. Wij denken dat de zeelt een vissoort is die (mits uitgezet in de juiste gebieden) een goede aanvulling biedt op de visstand in zijn algemeen en de sportvisserij.

Voor de uitzet denken wij aan enkele pilot locaties in afgesloten vijvers. Vanuit het project "sportvisserij op de kaart" wordt geïnventariseerd waar mogelijkheden liggen voor het uitzetten van zeelt.

3.2 Graskarper

De graskarper kan een goede oplossing zijn voor de waterplantenproblematiek in afgesloten (stads)wateren. Vooral daar waar een water goed bereikbaar is en een goede potentie heeft voor de jeugd. De graskarper is een goedkoop en goed alternatief voor maai-beheer. De maatregel heeft veel minder impact op een watersysteem dan mechanische oplossingen die een systeem vaak in shock brengen.

Om ervaring op te doen met het beheer van graskarpers zouden we graag in enkele probleemgebieden graskarper uitzetten, monitoren en beheren. Dit willen we in nauwe samenwerking met Sportvisserij Nederland en Waterschap Rijn en IJssel.

De hoeveelheid graskarpers die wordt uitgezet wordt bepaald aan de hand van de hoeveelheid bedekking waterplanten. Gedurende het project kan er indien gewenst vis bij gepoot of verwijderd om te sturen naar het gewenste eindbeeld.

Voordat er aan uitzet wordt begonnen is een goede inventarisatie nodig van de soorten waterplanten en of er wordt voldaan aan de wettelijke kaders voor graskarperuitzet.

3.3 (Spiegel)karper

Voor karper is veel kennis beschikbaar gekomen met het verschijnen van de karpersnota van Sportvisserij Nederland en de daaruit volgende landelijke "Richtlijnen Uitzet Karper". In de lijn van de Richtlijn Uitzet Karper willen de federaties het karperbeheer vorm geven binnen het gebied van WRIJ. Dat wil zeggen planmatig en over langere termijn met verschillende beheerdoelen per water.

De focus in het beleid van de federatie ligt op creëren interessante karperbestanden op de recreatieplassen en grotere wateren. Daarnaast is er de wens om uitzettingen te doen op plekken waar de karper door ouderdom of ziekte erg is uitgedund en waar een hengelsportbelang aanwezig is.

De Oude IJssel en Berkel hebben gezien oppervlakte en mogelijkheden voor de karpervisserij de hoogste prioriteit. In de Oude IJssel is in 2014 voor het eerst karper uitgezet, deze uitzetting wordt gevolgd met behulp van terugmeldingen van sportvissers. De vissen zijn later te herkennen doordat ze zijn gefotografeerd en iedere karper een eigen schubbenpatroon heeft. Van de 240 uitgezette karpers zijn er halverwege 2017 63 gemeld en herkend. Dit komt neer op een terugmeldpercentage van ruim 25%, vergeleken met andere projecten in Nederland is dit een zeer goede score. Aan de hand van de terugmeldingen is te zien dat karpers ook kunstwerken en vispassages passeren.

Naast uitzet van lage dichtheden karper, is de federatie ook op zoek naar vijvers om een hoge bezetting kleine karper (300-600 kg/ha) te realiseren. In de meer natuurlijke wateren is het voor veel vissers lastig om nog een visje te vangen. Er is een tendens gaande waarbij mensen steeds meer naar commerciële vijvers gaan om hier te vissen op kunstmatig beheerde vijvers. Als tegenhanger wil de sportvisserij vijvers aanwijzen om ook op deze manier te gaan beheren. Deze plekken worden in het project "Sportvisserij op de kaart" nader geïnventariseerd.

Een van de uitgezette karpers die in 2014 is uitgezet en is terug gevangen.

3.3.3 Uitzettingen na (grootschalige) sterfte

Er gaan regelmatig karpers dood en er is de laatste jaren regelmatig sprake van grootschalige sterfte onder de karpers. Wanneer een karper sterfte heeft plaatsgevonden willen de federaties en verenigingen deze sterfte kunnen compenseren door het bestand weer aan te vullen met jonge karpers. Dit geldt met name in de grotere genormaliseerde beken en grotere stadswateren. Deze wateren zijn voor de sportvisserij op karper erg belangrijk. Zo is er de afgelopen jaren (voor zo ver bekend) sterfte geweest in de Veengoot, Biljoen, Groenlose Slinge, Bielheimerbeek, Bolksbeek, Nevelhorst en stadswateren Arnhem.

Voor de gevallen waar bekend is wat de omvang ongeveer is geweest van de sterfte is het streven om de karperstand in dezelfde orde-grootte te herstellen. Wanneer de karperstand in het verleden niet geleid heeft tot waterkwaliteitsproblemen kan dit in zonder (ecologische) risico's hersteld worden. Uiteraard kan dit niet meteen i.v.m. mogelijke aanwezigheid van ziekten. Een eventuele uitzetting wordt voorzien van een onderbouwing. De sterfte gegevens samen met de eigenschappen van het water bepalen de hoeveelheden die uitgezet kunnen worden. Voor KRW-waterlichamen is er een afweging vanuit de richtlijn uitzet karper nodig.

Naast sterfte van karper komt ook in een aantal gevallen sterfte van andere vissoorten voor. In die gevallen is het van belang om te weten of kolonisatie van nature reëel is of niet. Er moet vervolgens gekeken worden of het mogelijk is om vissoorten uit de kweek te onttrekken die passen bij het systeem.

In het visplan is het volgende opgenomen over vissterfte:

"Bij grootschalige vissterfte kan na overleg met het waterschap en na visstandonderzoek, vis worden uitgezet om het visbestand weer op peil te brengen. De uitzet is gericht op het creëren van een paaibestand van de voor de sportvisserij belangrijkste vissoorten, zodat het water snel weer een voor de sportvisserij interessant visbestand bevat. Dit gebeurt alleen op wateren die niet zijn aangewezen als KRW-waterlichaam of wateren met een laag of midden KRW-ambitieniveau."

4. Uitwerking karperuitzet

Met het verschijnen van de landelijke Richtlijn Uitzet Karper (RUK) zijn er grote stappen gemaakt m.b.t. het uitzetten van karpers. Er moeten een aantal stappen doorlopen worden om een uitsluitel te krijgen v.w.b. het maximale aantal kilogrammen per hectare in de eindsituatie. Een eindbestand karper tussen de 30 en 50 kg/ha leidt volgens de richtlijnen niet tot ecologische schade aan een watersysteem. In de VBC is een afweging gemaakt per watertype hoeveel kg/ha nagestreefd mag worden. Per water is geanalyseerd of de voorgestelde hoeveelheid karper geen risico's vormen voor o.a. de KRW-doelen die het waterschap nastreeft en past binnen hetgeen de richtlijnen voorschrijven

Het doorlopen van de RUK en berekening van de KRW-scores heeft tot een volgende overeenstemming geleid tussen het waterschap en de federaties:

Berkel	→ tot 40 kg/ha
Oude IJssel	→ tot 50 kg/ha
Aa-Strang	→ tot 50 kg/ha
Bielheimerbeek	→ tot 50 kg/ha (aantal stuwvakken worden ontzien i.v.m. droogval)
Schipbeek	→ tot 50 kg/ha
Groenlose Slinge	→ tot 50 kg/ha
Keizersbeek	→ tot 30 kg/ha
Didamse Wetering	→ tot 30 kg/ha
Wijde Wetering	→ tot 30 kg/ha

Voor de Bolksbeek en Veengoot zijn voorstellen gedaan tot 30 kg/ha. Deze leverden echter een probleem op met de KRW scores. Hiervan wordt opnieuw berekend wat er mogelijk is zonder de KRW scores negatief te beïnvloeden. Voor de Veengoot ligt er een wens tussen "Het Sikkeler" tot het Stroomkanaal Hackfort. In de Bolksbeek is er alleen een wens in het laagst gelegen stuwvak waar de beek via de zandvang in het Twentekanaal uitmond.

Bij het uitrekenen van de uitzethoeveelheden, met behulp van de rekenhulp behorend bij de Richtlijnen uitzet karper, denken we dat het beter is om uitzettingen over meerdere jaren te spreiden. Hiermee wordt een karperbestand met meerdere jaarklassen gerealiseerd en zijn risico's op sterfte in het bestaande bestand kleiner.

Naast de KRW-waterlichamen zijn er wensen in de volgende wateren:

- Dode IJsselarm Doesburg
- Oude Berkelarm Borculo

Het voorstel is om uitzettingen tot 30 kg/ha in één keer uit te voeren. De systemen zijn vrijwel allemaal verstuwd waardoor het per stuwvak om erg lage aantallen karpers gaat. Kostentechnisch wordt het erg prijzig als er om de x jaar slechts een paar vissen heen gereden moeten worden.

Per watergang wordt bekeken welke stuwvakken worden voorzien van karper. Niet alle stuwvanden lenen zich goed voor karper of de visserij op karper. Ook is er in sommige delen sprake van droogval. Per water wordt een uitwerking gemaakt waar en wanneer de vissen worden uitgezet. Voorafgaand aan een uitzetting wordt dit gecommuniceerd met Waterschap Rijn en IJssel en wordt afgestemd of er persuitingen gekoppeld worden aan een uitzet.

Federatie Midden Nederland heeft als beleid dat zij 50% schubkarper en 50% spiegelkarper uitzetten. Dit om te zorgen voor een gevarieerd karperbestand dat voldoet aan de wensen van de karpervisser. In principe is dit de lijn, maar er kan in specifieke gevallen van afgeweken worden.

De spiegelkarpers worden allemaal gemeten, gewogen en gefotografeerd zodat deze vissen later terug herkend kunnen worden en de ontwikkeling gevolgd kan worden. Sportvissers kunnen gevangen spiegelkarpers melden bij de federaties (o.a. via speciale facebookpagina SKP-Regio-Midden) of via het centrale meldpunt spiegelkarperprojecten opgericht door de Belangenvereniging Verantwoord Karperbeheer (BVK). De verkregen informatie wordt gedeeld met de VBC.

Spiegelkarper gemeten, gewogen en gefotografeerd zodat deze later herkend kan worden

5. Nota visbeleid WRIJ 2010

De nota visbeleid welke in 2010 door Waterschap Rijn en IJssel is vastgesteld geeft enkele kaders weer waaraan visuitzet kan worden getoetst. Het waterschap zal visuitzet als maatregel in het Visplan o.a. toetsen op basis van de volgende criteria:

1. De milieuumstandigheden en de omvang van het gebied voldoen aan de biotoopeisen van de uit te zetten vissen;
2. Het past binnen de (ecologische) doelen en maatregelen uit de KRW (geen nadelige gevolgen),
3. Ze niet tegenstrijdig zijn met richtlijnen van de IUCN (internationale richtlijn voor herintroductie),
4. Dat het voorgaande op basis van adequaat onderzoek onderbouwd wordt;
5. De voorgenomen uitzettingen omschreven zijn in een door Waterschap Rijn en IJssel goedgekeurd visplan.

In deze paragraaf wordt uiteengezet hoe de sportvisserij rekening houdt met de belangrijkste kaders die zijn gesteld door het waterschap.

Milieuumstandigheden

Dit punt is opgesteld om te voorkomen dat er vissen worden uitgezet in wateren waar ze niet thuis horen. De sportvisserij weet dat iedere soort eigen eisen heeft en vindt dat hier voldoende rekening mee moet worden gehouden. Het heeft ook geen zin om vissen uit te zetten op plaatsen waar ze niet thuis horen aangezien ze dan snel weer zullen verdwijnen.

Bij alle uitzet plannen is gekeken naar de habitateisen van de vis. De soort waar het grootste deel van de uitzet plannen over gaat is de karper. De karper is een echte generalist en kan zich handhaven in de meest uiteenlopende watersystemen. Omdat de karper gesteld is op tamelijk warm water, komen vooral de ondiepe stilstaande of langzaam stromende wateren in aanmerking als voorkeursgebied. Het voorkeursgebied van langzaam stromende en stilstaande wateren is volop aanwezig binnen het beheergebied van WRIJ. De locaties waar uitzettingen voorgesteld zijn voldoen allemaal aan deze omschrijving. Door predatie van juveniele karper (door aalscholver, snoek, meerval, roofblei) en het beperkt aantal paaigebieden is het voortplantingssucces echter zeer beperkt.

Voor de zeelt geldt dat deze zich vooral goed voelt in ondiepe plantenrijke wateren. Om die reden is uitzet voorgesteld in een aantal rijk begroeide vijvers en een aantal beken die zeer plantenrijk zijn. Deze wateren vallen niet droog en hebben een voldoende waterkwaliteit voor zeelt om hierin te overleven.

IUCN Richtlijnen

De IUCN richtlijnen zijn bedoeld om herintroducties van vissoorten in goede banen te leiden en genetische vervuiling tegen te gaan. Bij de soorten die door de hengelsport worden uitgezet is er geen sprake van herintroductie maar visuitzet conform Visserijwet 1963. Het doel van de uitzet dient niet het beschermen of genetisch conserveren van soorten maar kent voornamelijk een gebruikersbelang.

Bij de herintroductie van serpeling/kopvoorn dienen de IUCN richtlijnen wel gevolgd te worden. De kopvoorn en serpeling zijn niet meer aanwezig in het systeem van de Groenlose Slinge. In dit geval is er sprake van herintroductie. De geschiktheid van het habitat voor deze vissoorten dient vooraf onderzocht te worden, dit kan met de zogenaamde HGI (Habitat Geschiktheid Index). Hiermee kan vanuit de theorie bepaald

worden welke delen van een water geschikt zijn voor welke vissoorten. De verwachting van de kopvoorn en serpeling is dat het geschikte habitat vooral richting de bovenloop gevonden zal worden. Theoretisch kan de kopvoorn en serpeling via de nieuw gegraven vistrap tussen de Berkel en Groenlose Slinge de beek weer optrekken en koloniseren. Echter is het eerste gedeelte van de beek dusdanig genormaliseerd dat de vraag is of de vissen deze barrière zullen nemen alvorens zij aankomen in het voor hun geschikte leefgebied. Wanneer de herintroductie verder gestalte krijgt zal er in ieder geval gewerkt gaan worden met kweekmateriaal met dezelfde genetische eigenschappen als de dieren die al voorkomen in het Berkelstroomgebied. Op die manier wordt genetische vervuiling wanneer er ook natuurlijke kolonisatie plaatsvindt voorkomen.

6. Richtlijnen uitzet karper (juli 2016)

In juli 2016 zijn de Richtlijnen uitzet Karper vastgesteld door Sportvisserij Nederland, Unie van Waterschappen en Rijkswaterstaat. De richtlijnen komen voort uit een langslappende discussie over karper waarbij er veel verschillende meningen waren. Uiteindelijk is gekeken naar een compromis waarbij zowel vanuit de waterbeheerders als de sportvisserij concessies zijn gedaan om te komen tot een kader voor karperuitzet in Nederland. Waterschap Rijn en IJssel heeft besloten om de Richtlijn uitzet karper te gebruiken als leidraad voor de toetsing van karperuitzet in haar werkgebied.

Het belangrijkste hulpmiddel uit de Richtlijn uitzet karper is de beslisboom die doorlopen moet worden om de hoeveelheid karper te bepalen. Uitgangspunt is dat de KRW-scores niet worden benadeeld door karperuitzet en het aandeel karper niet dominant wordt binnen de totale visbiomassa. Om die reden is er een norm opgesteld dat de totale biomassa karper niet hoger mag zijn dan 20% van de totale biomassa.

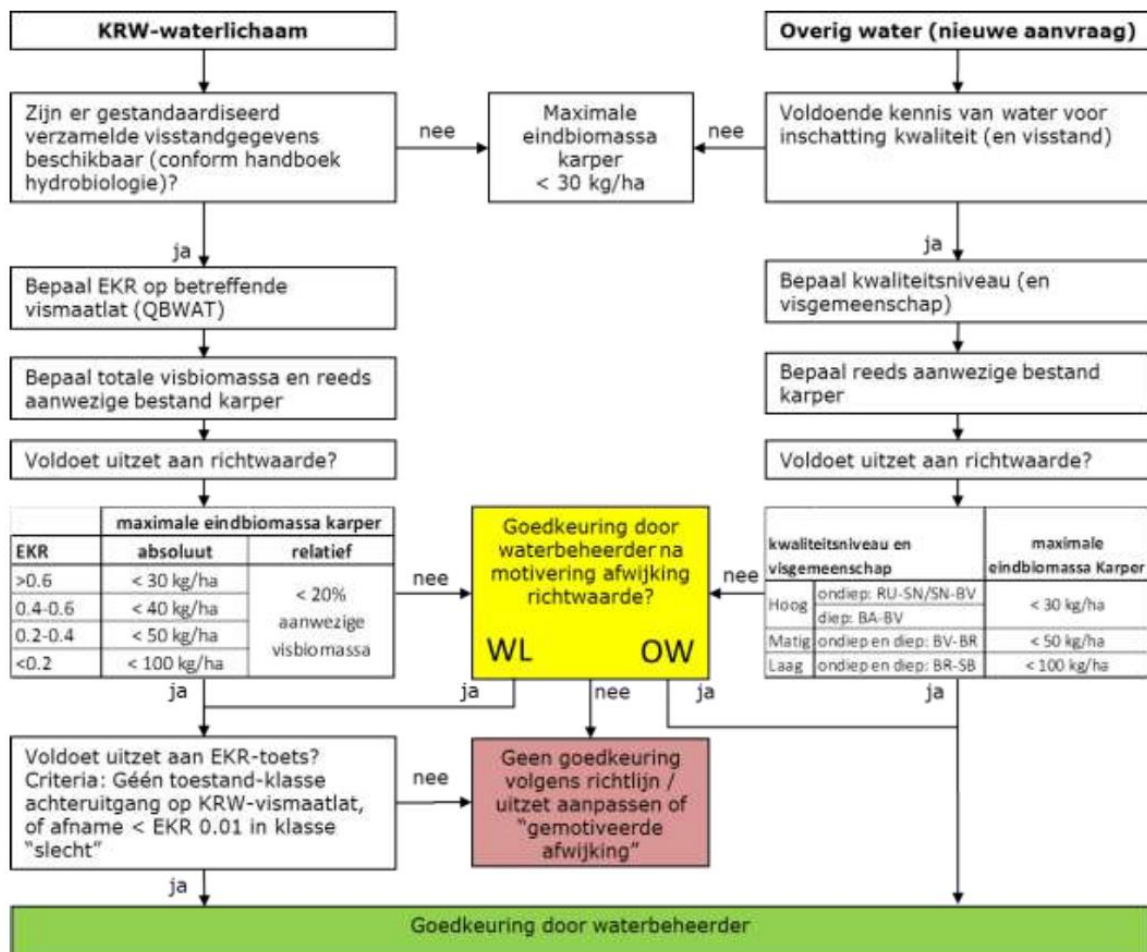
De Richtlijnen zijn zoals het woord omschrijft richtlijnen, er wordt geadviseerd om in onderling overleg te komen tot een goede afweging van belangen. Er mag dan ook onderbouwd afgeweken worden van de richtlijn. Doordat het advies is om gebiedsbreed karperbeheer uit te werken kunnen er keuzes gemaakt worden m.b.t. het te voeren beheer. Zo kunnen wateren aangewezen worden met lagere hoeveelheden, maar ook met hogere. In het gebied van Rijn en IJssel wordt er ook gewerkt met een gebiedsbrede aanpak waarbij alle wateren worden benoemd waar wensen liggen voor karperuitzet. In overleg wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn waarbij er oog is voor de belangen van de sportvisserij en ecologische doelen van het waterschap.

Voor de wateren binnen Rijn en IJssel geldt in de meeste gevallen een maximale uitzethoeveelheid van 30 kg/ha of 50 kg/ha. Een biomassa van 30 kg/ha komt neer op ca. 4-5 karpers per hectare. Bij 50 kg/ha komt het neer op ca. 7-8 karpers per hectare.

Stroomschema uitzet karper uit Richtlijn uitzet Karper

Onderstaand schema geeft de stappen in de toetsing van karperuitzet weer voor KRW-waterlichamen en overige wateren in beheer bij de waterbeheerders. Ter toelichting:

- Wanneer onvoldoende bekend is over de ecologische kwaliteit en de visstand, wordt een maximale eindbiomassa van 30 kg/ha aangehouden;
- Indien de uitzet niet voldoet aan de richtwaarden, kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken, echter de waterbeheerder moet hiermee instemmen;
- Voor KRW-waterlichamen is de EKR-toets verplicht en leidend, zelfs al voldoet de uitzet aan de richtwaarden;
- Bij een negatief resultaat van de EKR-toets zijn er de volgende mogelijkheden:
 - Afzien van uitzet van karper;
 - Aanpassen van de uitzethoeveelheid (dan volgt een nieuwe toetsing);
 - Goedkeuring na gemotiveerde afwijking van de richtlijn. De EKR-toets heeft laten zien dat de uitzet mogelijk negatieve effecten zal hebben op de maatlatscore. De voorgenomen uitzet is volgens de richtlijn dus niet mogelijk. Het is aan de waterbeheerder om in een concrete situatie te beoordelen of dit risico reëel is en er desgewenst akkoord mee te gaan om van de richtlijn af te wijken.

Bijlage VII Achtergronden m.b.t. het nachtvisseren

Voor de laatste visserijwet wijziging (2012) moest er om te mogen nachtvisseren een ontheffing worden aangevraagd bij het voormalige ministerie van LNV. De voormalige federatie De Oude IJssel heeft deze ontheffing al ergens in de jaren '90 aangevraagd en verkregen. Op basis van die ontheffing was het nachtvisseren al lange tijd toegestaan in de Oude IJssel, Aa-Strang, Bielheimerbeek plus een heel aantal andere wateren in de regio. Deze wateren stonden ook als zodanig opgesomd in de oude versie van het Reglement voor de Binnenvisserij 1985.

Na 2012 is het aanvragen van een ontheffing voor het nachtvisseren geschrapt uit de Visserijwet 1963. Vanaf dat moment is het nachtvisseren in alle wateren in Nederland toegestaan tenzij de verhuurder of visrechthebbers hier beperkingen aan stelt.

Omdat de regels m.b.t. de ontheffingen waren gewijzigd zijn er in de vorige versie van het visplan (mei 2013) afspraken gemaakt over het nachtvisseren. Deze afspraken zijn voorgelegd aan het bestuur van het waterschap en men heeft hiermee ingestemd. Destijds zijn er met de heemraad praktische afspraken gemaakt mogelijke overlast. Wanneer er zich in het eerste jaar grote problemen zouden voordoen omtrent het nachtvisseren zou dit mogelijk worden herzien. Hier is echter nooit sprake van geweest.

Ook in de nota visbeleid van WRIJ was omschreven dat er in het visplan een nadere uitwerking moet komen over het nachtvisseren. Voordat de nota visbeleid was vastgesteld werd het nachtvisseren gedoogd, maar was dit buiten de wateren waarvoor een ontheffing was verleend niet toegestaan.

Afwegingen

Rond het nachtvisseren spelen twee belangrijke afwegingen: enerzijds de mogelijke overlast door nachtvisserende sportvissers, anderzijds leeft bij een belangrijk deel van de sportvisserijachterban de wens om te mogen nachtvisseren. Vanuit bestuurdersoogpunt is het van belang dat er geen overlast ontstaat en dat excessen handhaafbaar zijn. De sportvisser daarentegen wil op zoveel mogelijk plaatsen 's nachts kunnen vissen zonder al teveel beperkingen. Tussen deze belangen moet een goede middenweg worden gevonden.

Locaties

Aan de hand van deze afwegingen is voor een aantal wateren vastgelegd dat hier 's nachts gevestigd mag worden. Hieronder staan de wateren opgesomd waarvoor in de vorige versie van het visplan toestemming is verleend om hier te mogen nachtvisseren.

- Oude IJssel / Aa-Strang
- Berkel
- Schipbeek
- Groenlose Slinge
- Boven Slinge / Bielheimerbeek
- Keizersbeek
- Bolksbeek
- Veengoot / Van Heeckerenbeek
- Baakse Beek
- Grootte Beek
- Zevenaarse Wetering / Wijde Wetering / Didamse Wetering

Huidige situatie

De hiervoor omschreven locaties zijn in overleg met WRIJ opgenomen in de Gezamenlijke lijst van Nederlandse Viswateren behorend bij de VISpas.

Naast de watergangen van WRIJ is er ook toestemming om te mogen nachtvissen in de vijvers Verheulsweide in Doetinchem. In overleg met gemeenten en waterschap wordt gekeken of er op meer plaatsen nachtvissen toegestaan kan worden.

Voorwaarden en handhaving

Voor de handhaving is een nachtvistoestemming goed bruikbaar, de mensen die de nachtvistoestemming hebben zijn geregistreerd en bekend bij de federatie. Indien geconstateerd wordt dat iemand een overtreding begaat, kan de nachtvisticker worden ingenomen. Waarna de federatie kan besluiten deze persoon een aantal jaren geen nachtvisticker meer te verstrekken.

Voorwaarden Nachtvissen en Nachtverblijf (eigen voorwaarden uit lijst van viswateren)

Onder 'nachtvissen' wordt verstaan: vissen van twee uur na zonsondergang tot één uur voor zonsopkomst. Vooral in natuurgebieden kunnen afwijkende regels gelden. Informeer u dan ook altijd goed en volg aanwijzingen op borden of van toezichthouders altijd op.

De hierna genoemde bepalingen gelden naast de Algemene voorwaarden en de bijzondere voorwaarden per federatie.

Bepalingen voor het nachtvissen (symbool:)

- om te mogen nachtvissen dient men in het bezit te zijn van een geldige VISpas voorzien van een geldige nachtvistoestemming. Deze toestemming wordt gevormd door een hologramsticker met een maantje en het juiste jaartal;
- personen onder de 16 jaar mogen uitsluitend nachtvissen onder begeleiding van een persoon die minimaal 16 jaar is.
- nachtvissen is uitsluitend toegestaan op de wateren met het symbool ;
- in de gebieden van de federaties Limburg, Groningen Drenthe, Sportvisserij Fryslân en Sportvisserij Oost Nederland is het nachtvissen binnen de bebouwde kom niet toegestaan. In de overige gebieden geldt deze beperking niet;
- men mag maximaal 3 x 24 uur gebruik maken van dezelfde visstek. Indien men na deze periode een nieuwe nachtvistek met tentje wil betrekken, dient deze daar minimaal 1000 meter vandaan te liggen;
- de omgeving mag geen hinder ondervinden van de aanwezigheid van nachtvissers;
- drankmisbruik is verboden.

Bepalingen voor het nachtverblijf met een schuilmiddel (symbool:)

- uitsluitend houders van een geldige nachtvistoestemming die actief vissen
- mogen in of nabij de het schuilmiddel aanwezig zijn.
- nachtverblijf is uitsluitend toegestaan aan die wateren met het symbool .
- Voor de overige nachtvistewateren is het onbekend of nachtverblijf is toegestaan. Raadpleeg hiervoor de website van de betreffende federatie voor de meest actuele stand van zaken, dan wel de APV van de gemeente waarin het water ligt.
- in de gebieden van de federaties Limburg, Groningen Drenthe, Sportvisserij Fryslân en Sportvisserij Oost- Nederland dient het schuilmiddel aan de voorkant open te zijn. In de overige gebieden geldt deze beperking niet;
- het schuilmiddel is slechts toegestaan in neutrale, groene, bruine of camouflage kleur
- het schuilmiddel mag de maximale afmetingen hebben van (lxb) 2.80m x 2.20m
- afval dient in het schuilmiddel te worden bewaard en na afloop mee naar huis te worden genomen.

Schuilmiddelen

Voor het gebruik van schuilmiddelen, zoals een vistent, is het nodig dat gemeenten hierover iets opnemen in hun Algemene Plaatselijk Verordening (APV). Met de afschaffing van de Wet Openluchtrecreatie (WOR) is het gebruik van schuilmiddelen geregeld in de APV van de gemeenten. Of een vistent/oval wordt toegestaan verschilt per gemeente, een aantal gemeenten heeft hierover iets opgenomen in hun APV. Maar er zijn ook gemeenten waar men (nog) niets geregeld heeft met betrekking tot het gebruik van schuilmiddelen tijdens het vissen. In dit laatste geval is het gebruik van schuilmiddelen veelal verboden buiten de daarvoor aangewezen kampeerterreinen.

Om het gebruik van vistenten gelegaliseerd te krijgen moet de APV aangepast worden of moet er een ontheffing op de APV uitgegeven worden. Aangezien de gemeenten autonoom zijn in het vaststellen van APV, is er veel verschil in de wijze waarop de gemeenten omgaan met het gebruik van schuilmiddelen. De voorwaarden voor het gebruik van schuilmiddelen kunnen hierdoor per deel van een water verschillend zijn. Een voorbeeld hiervan is de Oude IJssel, deze stroomt door 7 gemeenten met allemaal eigen regels omtrent het gebruik van schuilmiddelen. Dit maakt het voor een sportvisser niet erg overzichtelijk. Omdat het in de Gezamenlijke lijst van Nederlandse Viswateren voor de duidelijkheid niet wenselijk is om al deze aparte voorwaarden op te nemen worden de algemene voorwaarden zoals hierboven omschreven gehanteerd.

Controle en handhaving

Verenigings- of federatiecontroleurs welke in opdracht van de federatie controleren mogen de nachtvistoestemming pas innemen bij geconstateerde overtredingen. Er is voor de afhandeling en sanctionering van deze personen een werkwijze opgesteld waarbij gebruik wordt gemaakt van hoor- en wederhoor en een onafhankelijke commissie een besluit neemt over de sanctionering.

Naast inname van de nachtvistoestemming wordt er ook strafrechtelijk opgetreden tegen overlast en overtreding op de voorwaarden van de VISpas. Hiervoor hebben de Federaties BOA's aangesteld en wordt er regelmatig samengewerkt met de politie. Afhankelijk van het type overtreding wordt bekeken of het valt onder de bevoegdheden van de federatie BOA's of dat er hulp moet worden ingeschakeld van de politie. De BOA's van de federatie hebben geen bevoegdheden op het gebied van de APV's van gemeenten. Zij kunnen daardoor niet verbaliseren bij o.a. geluidsoverlast, illegaal kamperen e.d. De BOA's richten zich vooral op de visserij gerelateerde zaken.

